Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

Moją misją jest głosić ludziom, nawet największym grzesznikom, że Bóg jest bogaty w miłosierdzie i że Jezus Chrystus najwięcej serca okazywał celnikom i jawnogrzesznicom
Jan Paweł II

23 sierpnia 2002r. Nr 34 (535) Index 63863 Rok założenia 1989

Bądźcie miłosierni!

Pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny

Papież po raz dziewiąty odwiedził Polskę. To podróż wspomnień - osobistej pamięci papieża - oraz głoszenia przesłania, jednego z najistotniejszych przesłań tego pontyfikatu. A przesłanie to nie jest skierowane tylko do Polaków czy do Europejczyków, nie jest skierowane tylko do katolików. Potencjalnie jest skierowane do całej ludzkości.

Jeszcze raz papież przedstawia się jako świadek prawdy ponadhistorycznej, która jest poza historią codzienną. I ukazuje ludzkości, czyli nam wszystkim, jeden z przymiotów Boga, który według niego na tym etapie dziejów jest szczególnie ważny. Ten przymiot jest następujący: Bóg jest miłosierny. W konsekwencji ludzie powinni wprowadzać miłosierdzie.

Najgłówniejsze etapy pielgrzymki to Łagiewniki, krakowskie Błonia, Kalwaria Zebrzydowska. Rozmodlone rzesze wiernych — świadectwo wiary Kościoła i ufności w moc Bożego Miłosierdzia.

Piątek, 16 sierpnia

Około 19:20 na podkrakowskim lotnisku Balice wylądował samolot z Janem Pawłem II na pokładzie. Wbrew zapowiedziom papież nie skorzystał z windy, która miała go zwieźć z samolotu, lecz sam zszedł po schodach.

„Sprawy Polski leżą mi bardzo na sercu. Polska zmieniła się bardzo od czasów mojej pierwszej pielgrzymki. Mogę teraz obserwować, jak Polacy zagospodarowują odzyskaną wolność" — powiedział papież. *„Wszystkim moim rodakom ślę przesłanie radości: Zmartwychwstały Jezus mówi do każdego z nas — nie lękaj się"*. W piątek wieczorem papież pozdrowił zebranych przed jego siedzibą w Rezydencji Arcybiskupów w Krakowie.

Sobota, 17 sierpnia

Papież Jan Paweł II zrealizował swój dawny plan. Konsekrował Bazylikę Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach i powierzył Boskiemu Miłosierdziu cały świat.

Jana Pawła II łączą z tym miejscem szczególne więzi. Mówił o tym na zakończenie mszy: *„Przychodziłem tutaj zwłaszcza w czasie okupacji, gdy pracowałem w pobliskim Solvayu. Do dzisiaj pamiętam tę drogę, która prowadziła z Borku Fałęckiego na Dębniki, którą odbywałem codziennie, przychodząc na różne zmiany do pracy, przychodząc w drewnianych butach. Takie się wtedy nosiło. Jak można było sobie wyobrazić, że ten człowiek w drewniakach kiedyś będzie konsekrował Bazylikę Miłosierdzia Bożego w krakowskich Łagiewnikach"* — mówił wyraźnie wzruszony Ojciec Święty.

Do Łagiewnik Jan Paweł II przybył z małym opóźnieniem, bo po drodze niespodziewanie zatrzymał się przy szpitalu bonifratrów, by pobłogosławić personel i chorych, a także przy klasztorze oo. dominikanów.

Papież po raz kolejny udowodnił, że stosunkowo dobrze się czuje, choć były momenty, że widać było, iż odczuwa trudy pielgrzymki. Ani razu jednak nie skorzystał przy wygłaszaniu przemówień i homilii z pomocy lektora, co ostatnimi czasami zdarzało się dość często.

Biskup Rzymu podczas uroczystości dokonał aktu zawierzenia całego świata Miłosierdziu Bożemu. Jego zdaniem jest ono receptą na bolączki współczesnego świata, bo *„tam, gdzie brak szacunku dla życia i godności człowieka, potrzeba miłosiernej miłości Boga, w której świetle odsłania się niewypowiedziana wartość każdego ludzkiego istnienia". Świat współczesny powinien* — mówił papież — *nieustannie z wiarą powtarzać: „Jezu, ufam Tobie!"*

Podkreślił, że to wyznanie jest szczególnie potrzebne w naszych czasach, w których człowiek doznaje zagubienia w obliczu wielorakich przejawów zła. *"Trzeba, aby wołanie o miłosierdzie płynęło z głębi ludzkich serc, pełnych cierpienia, niepokoju i zwątpienia, poszukujących niezawodnego oblicza nadziei"* — przypomniał Ojciec Święty. Papież mówił także, że mimo iż Bóg może się objawiać wszędzie i zawsze, istnieją miejsca i momenty, gdy człowiek w sposób szczególny doświadcza Bożej obecności. Takim miejscem są właśnie krakowskie Łagiewniki.

ciąg dalszy na str. 9

W numerze:

SŁONIM

Wolność zbroczona krwią

Hołd poległym

Poświęcenie Cmentarza Wojskowego w Słonimiu, którego dokonał ks. bp. Antoni Dziemianko, odbyło się 15 sierpnia br., w Dniu Wojska Polskiego, ustanowionym w rocznicę Cudu nad Wisłą. Tu spoczywa 250 żołnierzy Wojska Polskiego, którzy zginęli w wojnie z bolszewikami w 1920 roku.

Po 1939r. o cmentarzu zapomniano, wyrosły tu krzaki i chwasty, większość nagrobków została zniszczona. W 1985 roku z inicjatywy Oddziału ZPB w Słonimiu na czele z prezes Leonardą Rewkowską rozpoczęto prace porządkowe. Słonimian wspierał Konsulat Generalny RP w Grodnie na czele z ówczesnym Konsulem Generalnym Sylwestrem Szostakiem, Rada Ochrony Walk i Męczeństwa i Wojsko Białoruskie. *„Tu w mieście Ogińskich, na ziemi kościuszkowskiej ginęli polscy żołnierze, wskrzeszając Ojczyznę z niebytu"* -podkreśliła Leonarda Rewkowska, witając gości, którzy przybyli na uroczystość poświęcenia cmentarza.

We mszy udział wzięli: przewodniczący Sejmowej Komisji ds. Łączności z Polakami za Granicą Roman Giertych, wicewojewoda podlaski Jerzy Półjanowicz wraz z delegacją, Starszy Radca Ministra Spraw Zagranicznych Sylwester Szostak, Radca Ministra Spraw Zagranicznych Anatol Wakuluk, dyrektor Departamentu w Urzędzie ds. Kombatantów Piotr Wojciechowski, Radca Ambasady RP w Mińsku Andrzej Buczak, attaché wojskowy Ambasady RP w Mińsku Maciej Woźniak, po. Konsula Generalnego RP w Grodnie Renisław Walter, wiceprezes Siedleckiego Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" Jacek Myszkowski, dyrektor Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w Siedlcach Jacek Grabiński wraz z delegacją, prezes Stowarzyszenia „Rubież" Józef Kulikowski wraz z delegacją, członek Zarządu Związku Sybiraków w Białymstoku Klara Rogalska oraz kronikarz z Torunia Bohdan Horbaczewski.

„Miejsce, w którym spotykamy się dzisiaj, jest uświęcone ofiarami żołnierzy walk 1919 — 1920 roku, którzy walczyli o naszą wolność — podkreślił w homilii ks. bp Antoni Dziemianko. — *Szanujemy i czcimy ich groby, w tych czynnościach kryje się nasza ludzka wdzięczność względem zmarłych, nasza pamięć o tych, którzy przyczynili się do ulepszenia naszego życia."*

ciąg dalszy na str. 5

Msza św. polowa

Uroczyste składanie wieńców w Słonimiu

ISSN 1563-3233

POLSKA

Pierwsi liderzy NSZZ „S" powołali w Krakowie konwent „Solidarności".

Jego przewodniczącym został były przywódca związku Lech Wałęsa.

— *My, założyciele „Solidarności" — największego pokojowego ruchu obywatelskiego w dziejach świata, który doprowadził do wyzwolenia narodów i człowieka z totalitarnego systemu komunistycznego — deklarujemy wolę współdziałania dla obrony uniwersalnych wartości i etosu „S" z sierpnia 1980r. oraz przybliżenia tych idei wśród młodego pokolenia Polaków* -podkreślono w przyjętej deklaracji. Postanowiono też, aby przyznać Ojcu Św. pierwszą „Statuę Solidarności". Na razie nie wiadomo jeszcze, jak ona będzie wyglądała. Jej projekt zostanie dopiero przyjęty w drodze konkursu.

ROSJA

W katastrofie Mi-26 w Czeczenii zginęło 114 os. — prawie tyle samo, ile dwa lata temu poległo na „Kursku". Wokół tej tragedii rosyjscy generałowie też próbują toczyć grę propagandową, podobną do tej, która towarzyszyła dramatowi okrętu podwodnego.

Prezydent Putin ogłosił czwartek dniem ogólnonarodowej żałoby po poległych.

Obywatele rosyjscy często wykorzystują bezwizowy tranzyt z Rosji do Kaliningradu przez Litwę do przedostania się na Zachód — podaje litewski oddział Bałtyckiej Agencji Prasowej

Najczęściej z pociągów przejeżdżających przez Litwę wyskakują obywatele rosyjskich narodowości kaukaskich, przede wszystkim Czeczeni. Potem proszą na Litwie o azyl polityczny. Gdy go dostaną, próbują już legalnie wyjechać z Litwy i dostać się na Zachód.

Niektórzy jednak na własną rękę próbują zorganizować przerzut na Zachód.

Od 1 lipca przyszłego roku zarówno Polska, jak i Litwa wprowadzą dla obywateli Rosji wizy. Moskwa żąda bezwizowego tranzytu z i do Kaliningradu przez terytorium Litwy — jak to jest obecnie.

CZECHOSŁOWACJA

Przed 34 laty pod osłoną nocy do Czechosłowacji wkroczyły wojska pięciu państw Układu Warszawskiego z Armią Czerwoną na czele. Tak zakończył się czechosłowacki eksperyment nazywany Praską Wiosną — próba wprowadzenia bardziej demokratycznego socjalizmu „z ludzką twarzą". Rządząca od stycznia 1968r. ekipa reformatora Aleksandra Dubczeka m.in. zniosła cenzurę oraz zapowiedziała reformy społeczne i gospodarcze. Władze w Moskwie od początku krytycznie patrzyły na sytuację w Pradze i Bratysławie.

Już pierwszego dnia po wkroczeniu wojsk Dubczeka i jego współpracowników przewieziono do Moskwy. Na Kremlu wszyscy, z wyjątkiem Frantiszka Kriegla, podpisali tzw. protokoły moskiewskie, zawierające m.in. zgodę na stacjonowanie wojsk radzieckich w Czechosłowacji. W kwietniu 1969r. władzę w kraju objął wierny sługa Kremla Gustav Husak. Dopiero 20 lat później ze stanowiska prezydenta usunęła go „aksamitna rewolucja".

BOLIWIA

W ciągu pięciu lat kampanii antynarkotykowej w kraju skonfiskowano 69 ton kokainy i zniszczono ponad 60 tysięcy ha upraw koki, z której robiony jest narkotyk.

Od rozpoczęcia realizacji w sierpniu 1997r. „planu godności", Boliwia zredukowała produkcję kokainy o ok. 300 ton rocznie — podaje raport ministerstwa obrony społecznej, które koordynuje realizację planu. Obecna produkcja wynosi około dwudziestu ton rocznie.

Prawo boliwijskie dopuszcza uprawę koki na powierzchni 12 tysięcy hektarów na potrzeby wewnętrzkrajowe, bowiem miejscowi Indianie używają jej liści jako lekarstwa na chorobę wysokości i żują je dla oszukania głodu.

INTERIA. PL/RMF/PAP/AD

FOTO w Głosie

Liczba śmiertelnych ofiar katastrofalnej powodzi w Saksonii wzrosła do szesnastu. Saksonia ucierpiała w Niemczech najbardziej na skutek powodzi, która na początku ubiegłego tygodnia dotarła z Czech na teren wschodnich Niemiec. Obrażenia odniosło 108 osób, 16 uznaje się za zaginione. Do opuszczenia swoich domostw wezwano m.in. mieszkańców Doemitz i Amt Neuhaus. Wzdłuż Łaby ewakuowano i zabezpieczono kilka zakładów chemicznych. Mimo to Niemcy obawiają się katastrofy ekologicznej.

Specjaliści szacują, że w samych tylko Niemczech powódź wyrządziła szkody oceniane na niemal 10 miliardów USD. Może to znacznie osłabić gospodarkę całej Unii Europejskiej.

W sumie w sierpniowych powodziach w Europie zginęło prawie sto osób. Setki tysięcy musiały opuścić swoje domy. Zniszczeniu uległy pola uprawne, mosty i drogi.

Jestem i Polakiem, i Rosjaninem

-rozmowa ze Światosławem Świackim, laureatem tegorocznej nagrody im. Andrzeja Drawicza, tłumaczem, literatem, redaktorem naczelnym „Gazety Petersburskiej"

Skąd wzięło się Pańskie zainteresowanie Polską?

- Jestem wnukiem Polaka, Stanisława Świackiego, urodzonego w roku 1865, służącego w armii carskiej, absolwenta szkoły wojskowej w Oranienburgu (Brandenburgia), który pod koniec I wojny światowej został mianowany generałem. Kiedy zaczęła się w Rosji rewolucja 1917r., a potem wojna domowa, dziadek mój przedostał się przez Francję do Polski, gdzie mieszkał aż do śmierci w roku 1952. W Polsce zostawił po sobie dwoje dzieci: córkę i syna — tzn. moją ciotkę Ewę i mojego stryja Michała. W Rosji natomiast, z pierwszego małżeństwa, miał 2 synów: mojego ojca Pawła i Leonida.

Mój ojciec podczas wojny domowej walczył w szeregach białogwardzistów, pod dowództwem gen. Aleksandra Kołczaka, z którym przeszedł przez całą Syberię i dostał się do niewoli. Bolszewizm i komunizm nigdy nie odpowiadały poglądom naszej rodziny.

Potem, dzięki zbiegowi wielu sprzyjających okoliczności oraz pomocy przyjaciół, uciekł z obozu na Syberii i osiadł w Petersburgu.

Ma Pan więc polskie korzenie po dziadku i ojcu...

- Matka pochodziła z bogatej rodziny kupców syberyjskich. W obawie przed komunistami przeniosła się do Petersburga, gdzie poznała i poślubiła mojego ojca.

Pan jest nierozerwalnie związany z Petersburgiem...

- Tu się urodziłem w roku 1931, tu ukończyłem szkołę i studia.

Kiedy zaczęła się Pana przygoda z językiem polskim?

- W domu rozmawialiśmy zawsze po rosyjsku. Mój ojciec niezbyt dobrze znał język polski. Tak naprawdę, zacząłem się uczyć polskiego dopiero na polonistyce, którą ukończyłem w roku 1955. Decyzję o wyborze studiów podjąłem pod wpływem przekonań wewnętrznych, może jeszcze wówczas do końca nie rozbudzonych.

Światosław Świacki z autorem

Czy dziś może Pan spokojnie mówić o swojej świadomości narodowej? Czy zadecydowały o niej polskie korzenie, czy matka i rosyjskie wychowanie?

- Gdyby przyszło mi określić swoją narodowość, to nie powiedziałbym, że jestem Rosjaninem, ani że jestem Polakiem. Bardziej czuję się dziś kosmopolitą. Zawsze bardzo lubię przebywać w obcym kraju. Naprawdę trudno mi dziś powiedzieć, że jestem tylko Polakiem czy tylko Rosjaninem czy tylko Polakiem — raczej i Polakiem, i Rosjaninem.

Kiedy jestem w Polsce, bardziej czuję się Polakiem, kiedy zaś w Rosji — Rosjaninem, choć nie zawsze tak bezkompromisowo. To zależy od obecnej sytuacji w Rosji. Ciągle bowiem powstają jakieś komplikacje, nazwałbym je wewnątrznarodowe. Mam tu na myśli naszą ciągłą niestabilność i kłopoty z gospodarką. Rosja to przecież olbrzymi kraj, w którym nie ma jeszcze równowagi. Nie znaczy to oczywiście, że jej nie kocham, czy że mam do niej negatywny stosunek.

Polska jest natomiast bardziej jednolita. Kiedy tam jestem, to cieszę się bardzo, że osiągnęła już znaczące sukcesy — tak gospodarcze, jak i polityczne. Zdaję sobie jednocześnie sprawę, że społeczeństwo polskie może tego jeszcze tak wyraźnie nie odczuwa. Sukcesy te są jednak sukcesami postępu i przychodzą stopniowo jeden po drugim. Mieszkając zaś w kraju, trudno je od wewnątrz zobaczyć czy poczuć.

Nasze dwa słowiańskie narody są do siebie podobne. Dostrzegalne są jednak i pewne różnice...

- Wszyscy Słowianie mają dużo wspólnych cech. Są też i pewne różnice. Polacy są np. bardziej pracowici od Rosjan. Przynajmniej tak to teraz wygląda. Porównajmy w tym kontekście obie nasze gospodarki.

Jak wygląda dziś stosunek Rosjan do Polaków?

- Stosunek ten jest bardzo skomplikowany. Przeciętny Rosjanin, statystyczny człowiek, Polską się zupełnie nie interesuje, podobnie zresztą jak wieloma innymi krajami. Zdecydowanie ważniejsza jest dla nich Europa jako całość, a w niej Niemcy i, oczywiście, Ameryka.

Przyczyną tego może być również fakt, że nasze gospodarki nie współpracują ze sobą na właściwym poziomie. Wzajemne zainteresowanie jest bardzo często wynikiem relacji pomiędzy poszczególnymi krajami, ich wielkości i częstotliwości.

Jaki wpływ na ich kształtowanie ma dziś Polonia rosyjska i jaka jest w tym rola Polaków mieszkających w Petersburgu?

- Polaków w Petersburgu było zdecydowanie więcej przed rewolucją 1917r. Potem w czasach stalinowskich, szczególnie w latach 30., wykończono ich wielu. Stalin uważał zawsze Polaków za swoich wielkich wrogów. Jego zdaniem komunizm był zawsze obcy mentalności polskiej. Polacy ginęli więc tylko dlatego, że byli Polakami.

Dziś wszyscy odczuwamy w Petersburgu wielkie odrodzenie polskości. Ludzie zaczynają ponownie interesować się swoimi korzeniami, także ci, którzy pochodzą z rodzin polsko-rosyjskich. Zdecydowana ich większość to ludzie tu urodzeni i wychowani, należący do trzeciego i czwartego pokolenia. Są to, podobnie jak i ja, potomkowie dawnych Polaków, którzy po latach zapomnienia garną się do kultury i języka polskiego. Wielu z nich należy dziś do Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Polonia" im. Adama Mickiewicza, Związku Polaków w Rosji czy innych organizacji polonijnych działających w naszym mieście.

Czy Polonia w Petersburgu dostrzegana jest dziś przez władze miejskie i okręgowe?

- Organizacje polonijne utrzymują dziś dobre stosunki na obu tych szczeblach. Stosunki polsko-rosyjskie na tych poziomach są bardzo otwarte, podobnie jak z innymi towarzystwami mniejszości narodowych, np. z Niemcami, Ukraińcami, Finami czy Białorusinami.

Polonia petersburska powiększa się nadal. Napływają tu nowe osoby, które zawarły małżeństwa z Polakami. Można śmiało powiedzieć, że jest to emigracja sercowa.

Nasza petersburska Polonia jest coraz bardziej aktywna. Aktywność ta jednak nadal wychodzi z Konsulatu Generalnego RP. Może i dlatego, że nasza Polonia, w przeciwieństwie np. do amerykańskiej, jest zdecydowanie uboższa. Dużą też rolę w aktywizacji środowiska polonijnego Petersburga pełnią parafie katolickie, w których nadal odprawia się polskie nabożeństwa.

Jak liczna jest dziś Polonia petersburska?

- Trudno jest dokładnie na to pytanie odpowiedzieć. Optymalna wersja, pochodząca ze środowiska polonijnego, mówi o 10, 20 a nawet 30 tys. takich ludzi. Są to jednak, moim zdaniem, liczby zdecydowanie przesadzone.

Z jakimi środowiskami polonijnymi na świecie nasi rodacy w Petersburgu utrzymują kontakty?

- Żałujemy, że mamy ciągle zbyt słabe kontakty z Polonią amerykańską. Dla nas te kontakty byłyby niezmiernie pożyteczne, dla nich chyba też. Polonia rosyjska bardziej bliska jest swoim korzeniom. Tu ciągle się czuje dążenie do polskości i języka polskiego. Czy Polonia amerykańska jest pod tym względem do nas podobna? Moim zdaniem nie do końca. Może dobrze byłoby, aby nasi amerykańscy rodacy zobaczyli, jak ciężko powodzi się Polonii rosyjskiej. Muszą tu jednak przyjechać i osobiście się o tym przekonać.

Nie rozmawialiśmy jeszcze o „Gazecie Petersburskiej", którą Pan obecnie kieruje...

- Rok temu, kiedy przygotowywano pierwszy numer gazety, poproszono mnie o objęcie stanowiska redaktora naczelnego. Zgodziłem się. Nie miałem jednak czasu, aby się nią naprawdę zająć. Przez szereg miesięcy ciężko chorowałem. Dziś czuję się zdecydowanie lepiej i mam nadzieję, że będę jej mógł poświęcić zdecydowanie więcej swego czasu.

Nasza gazeta ciągle się rozpędza. Najbardziej zaangażowana jest w nią Teresa Konopielko. Każde jej jednak wydanie uzależnione jest od dotacji z Polski. Sama, przy nakładzie 999 egzemplarzy, utrzymać się nie może. Nie mając więc żadnych zysków, wszystko robimy społecznie.

Dziękuję za rozmowę.

Leszek WĄTRÓBSKI

Klamka zapadła

Kolegium ds. Karnych podtrzymało wyrok w sprawie dziennikarzy „Pahoni”

12 sierpnia br. została podjęta ostateczna decyzja o losie dziennikarzy Mikoły Markiewicza i Pawła Mażejki. Kolegium ds. Karnych sądu obwodowego uwzględniło wcześniejszy wyrok sądu leninowskiego rejonu Grodna. To znaczy, że w najbliższym czasie dziennikarze będą skierowani do zakładu poprawczego, gdzie spędzą odpowiednio 1,5 i 1 rok. Wyrok dla dziennikarzy został złagodzony dzięki wprowadzeniu ustawy o amnestii.

Przed rozpoczęciem procesu przed budynkiem sądu odbyła się teatralizowana akcja. Członkowie organizacji „Razam!” urządzili symboliczny pogrzeb wolności słowa. Grupa młodzieży przyniosła trumnę z napisem “Wolność słowa”. *“To, co się będzie odbywało dzisiaj w sądzie, to prawdziwy pogrzeb wolności słowa na Białorusi, bo ten wyrok będzie jak topór wisiał nad głowami niezależnych dziennikarzy”* — powiedział jeden z uczestników akcji.

Budynek sądu przypominał oblężoną twierdzę. Strzeżony był przez wzmocnione patrole milicji oraz OMON-owców z karabinami. Wszyscy przybyli na proces byli dokładnie filmowani przez współpracownika KGB po cywilnemu. Nie zważając na to, że sala świeciła pustkami, a przed sądem “koczował” tłum ludzi, ochrona wpuszczała do budynku wyłącznie dziennikarzy.

Oskarżenie reprezentował Władimir Riabow, ten sam prokurator, który prowadził sprawę dziennikarzy w sądzie pierwszej instancji. Ostateczną decyzję sądu można było przewidzieć od razu po przedstawieniu przez niego swojego stanowiska w tej sprawie. Sędzia bardzo dokładnie przedstawił punkt widzenia sądu pierwszej instancji, a skargi oskarżonych nawet w całości nie odczytał. *“Mój klient w sądzie używał języka białoruskiego, a w protokole sądowym wszystkie jego odpowiedzi zostały przetłumaczone przez sekretarkę na język rosyjski. To tłumaczenie jest nieprofesjonalne i w kilku miejscach sens jego wypowiedzi został poważnie zniekształcony. To w istotny sposób wpłynęło na wyrok”* — apelował Aleksander Biriłow, adwokat Mikoły Markiewicza. *“W tym wypadku możemy mówić o tym, że sekretarka z własnej inicjatywy podjęła się tłumaczenia. To jest istotne naruszenie procesowe”* — powiedział **Głosowi** Garry Poganiajło, wiceprzewodniczący Białoruskiego Komitetu Helsińskiego. Jednak Kolegium ds. Karnych pod przewodnictwem sędziego Aleksandra Korzuna miało inne zdanie. Po krótkiej naradzie sąd ogłosił swój werdykt: *“Wyrok jest sprawiedliwy i nie podlega zmianie”.*

© J. WANIUKIEWICZ

“Wolność słowa” przed budynkiem sądu

“W głębi duszy spodziewałem się, że w sądzie obwodowym może się znaleźć sędzia, dla którego prawo będzie ważniejsze od rozporządzeń. Niestety się zawiodłem” — powiedział tuż po ogłoszeniu wyroku Paweł Mażejko. Dziennikarze i ich adwokaci zapowiadają, że będą się odwoływali najpierw do Sądu Najwyższego Białorusi, a następnie do Komisji Praw Człowieka przy ONZ. *“Nie chcę, żeby ludzie uważali mnie za przestępcę. Mówię tu o zwykłych ludziach, a nie o tych oprawcach, którzy opanowali Białoruś. Dowiodę im w sądzie międzynarodowym, że cały świat uważa nas za niewinnych i tylko oni skazują dziennikarzy za wykonanie swych obowiązków”* — oświadczył Mikoła Markiewicz.

Wyrok w sprawie dziennikarzy “Pahoni” jest prawomocny, więc w najbliższym czasie Mikoła Markiewicz i Paweł Mażejko będą skierowani do zakładu poprawczego, w którym będą odbywać karę ograniczenia wolności.

Andrzej ODLANICKI

EKOLOGIA

Żebracy — bogacze

Po co piłować gałąź, na której się siedzi

Każdy już na pewno zauważył, jak narasta wał odpadów produkcyjnych i gospodarczych, jak dzięki temu pogarsza się sytuacja ekologiczna. Przykładów tego jest mnóstwo.

Specjaliści Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Naturalnego doszli do wniosku, że o utylizacji i powtórnym wykorzystaniu odpadów należy mówić głośno. Według danych komitetu, w ub. roku objętość odpadów przemysłowych wzrosła do 660 tys. ton. Nomenklatura jest dość szeroka — ok. 280 tytułów.

- *Ogólny poziom powtórnego wykorzystywania odpadów w obwodzie jest na razie niewysoki* — powiedział przewodniczący komitetu Mieczysław Kudyrko. — *Wynosi tylko 11-13 proc., znacznie mniej niż poziom republikański, który sięga już 15-16 proc.*

Należy zaznaczyć, że w krajach rozwiniętych do 50 proc. odpadów jest wykorzystywanych powtórnie, np. w Japonii - 39 proc., w Holandii - 45, w Niemczech - 50.

W ostatnich trzech latach na Białorusi zaczęły działać kotłownie, gdzie spalane są odpady drzewne szeregu przedsiębiorstw. Pozwoliło to o 10 proc. zmniejszyć wywożenie odpadów na poligony. Na „Chimwołoknie” pracuje urządzenie przetwarzające odpady zawierające związki rtęci. Ale tylko niektóre przedsiębiorstwa Białorusi są wyposażone w tego rodzaju sprzęt. Wszystko to powoduje, że część odpadów, szczególnie tych najbardziej groźnych, magazynuje się nadal na terenie przedsiębiorstw, stwarzając niebezpieczeństwo dla otoczenia. Takich odpadów aktualnie nagromadzono 1533 ton.

Duża część tych odpadów według swych właściwości i zawartości w nich cennych składników jest potencjalnym surowcem wtórnym. Ale aktywnie są wykorzystywane powtórnie tylko tradycyjne ich rodzaje: makulatura, złom metali, tekstylia, szkło.

Ale nawet odpady ze skupu nie są wykorzystywane w 100 proc.: makulatura — 61,6 proc., szkło — 50. Systematyczne długi przedsiębiorstw przetwórczych i niskie ceny skupu, stoją na przeszkodzie rozwojowi tej gałęzi przemysłu.

RPUP „Biełwtorpolimier” w Grodnie jest wiodącym przedsiębiorstwem przeróbki polietylenu. Jego zdolność produkcyjna przewidziana jest na 900 ton w ciągu roku. Przedsiębiorstwo może produkować 120 rodzajów wyrobów. Oprócz niego w obwodzie działają jeszcze 4 przedsiębiorstwa, wykorzystujące tego typu odpady. Ogólna ich zdolność produkcyjna — 1500 ton w ciągu roku. Na razie, z powodów braku surowców, przerabianych jest ok. 1000 ton odpadów. Takie zacofanie po prostu przeraża. Przedsiębiorstwa nie mają niezbędnej ilości surowców, którymi są przepełnione wszystkie śmietniki, wysypiska śmieci. Nawet kierownictwo kołchozów nie trudzi się, aby w zamian za starą folię dostać nową, wolą ją po prostu wyrzucić.

Problem zaopatrzenia przedsiębiorstw w te surowce był poruszony na posiedzeniu Obwodowego Komitetu Wykonawczego dwa lata temu. Określone zostały środki aktywizujące zbieranie odpadów przez gospodarki rolne obwodu, sklepy, zakłady żywienia zbiorowego. Planowano w ten sposób polepszyć sytuację ekologiczną w obwodzie, jednak wszystko stoi w miejscu. Wśród przyczyn takiej sytuacji główne miejsce zajmuje niski poziom zainteresowania się sprawami ekologii wśród mieszkańców, w tym i kierownictwa, oraz niedbałość. Zignorowano pracę organizacyjną, niedostatecznie rozwinięto system gromadzenia surowców, nie podniesiono cen skupu surowców. Do tej pory otwartym zostaje pytanie dotyczące przeróbki butelek plastykowych. Dużo niedociągnięć jest i ze skupem złomu metali. Jednym z najczęściej wykorzystywanych rodzajów odpadów są zużyte opony. W kwietniu br. przyjęta została specjalna decyzja o zorganizowaniu punktu skupu tego typu odpadów. Został otwarty na OUP „Grodnienskij Gortopsbyt”. Wydawało się, że teraz opony potoczą się same, ale niestety w kwietniu — maju uzbierano tylko 15 ton odpadów. Przedsiębiorstwa, jak się okazało, nie są zainteresowane oddawaniem ich do punktu skupu, ponieważ za przechowanie płacą jedynie od 300 do 1480 rubli, a za przeróbkę - 36,9 tys. rubli.

Według sprawozdań statystycznych na przedsiębiorstwach obwodu pod koniec ub. roku przechowywano 114 tys. sztuk lamp zawierających rtęć. Obwodowy Komitet Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Naturalnego na własny koszt podejmuje się ich unieszkodliwiania na zamówienie przedsiębiorstw. W ub. roku utylizowano 93,4 tys. sztuk tych lamp. Bardziej skomplikowana jest praca z pestycydami, które nie mogą być powtórnie wykorzystywane. Nagromadzono ich 460 ton. Początkowo planowane było ich palenie w cementowni w Krasnosielsku, jednak i z technicznego, i z ekologicznego punktu widzenia projekt ten został odrzucony.

Problem zostaje otwarty. Może być rozwiązany jedynie na szczeblu państwowym. Równie na uwagę zasługuje pytanie przeróbki odpadów cukrowni w Skidlu, które stale zanieczyszczają rzeki Dowżycę i Kotrę. Nie zważając na stale stosowane wobec cukrowni kary i mandaty, kierownictwo nie jest w stanie rozwiązać tego problemu samodzielnie.

Jedynym sposobem utylizacji odpadów komunalnych na dzień dzisiejszy pozostaje ich grzebanie. W obwodzie jest 29 dużych poligonów dla twardych odpadów gospodarczych i ok. 2 tys. poligonów mniejszych i placówek dla magazynowania odpadów. Ilość ta jest niestety niedostateczna.

W 1989r. przez rząd został przyjęty republikański program, dotyczący wykorzystania odpadów komunalnych. Podobny program obwodowy został opracowany do roku 2007. Przewiduje on budowę sortujących biochemicznych zakładów w Grodnie i Lidzie; sortującego poligonu w Wołkowysku i Slonimiu, sortującej i przeładowującej stacji w Smorgoniach.

Wszystkie te pytania poruszane były na posiedzeniu Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego, określono plan działania. Zostaje tylko mieć nadzieję, że zostanie jak najszybciej zrealizowany.

Ryszard KARACZUN

Ceny paliw 23 sierpnia 2002

AI-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu “Biełnieftiechim”			
665 0,30*	830 0,35*	950 0,40*	640 0,27*
Stacje kompanii “LUKOIL”			
645	810	930	610

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego 23.08.2002

USD	LIT	RUR	PLN	EURO
1842,00	523,33	58,33	445,52	1806,82

AKTUALNOŚCI

PAPIEŻ NA BIAŁORUSI?

Prezydent Białorusi Aleksander Łukaszenko jest zainteresowany przyjazdem Jana Pawła II do naszego kraju — poinformował w Krakowie metropolita mińsko-mohylewski, kardynał Kazimierz Świątek. Kardynał powiedział, że w Krakowie ponowił zaproszenie Ojca Świętego na Białoruś. Przypomniał, że podczas narodowej pielgrzymki Białorusi do Rzymu w Roku Jubileuszowym, kiedy pielgrzymi z Białorusi na Placu Św. Piotra skandowali: *“Zapraszamy Cię, Ojcze Święty!”* Jan Paweł II odpowiedział: *“Spróbujemy”*. Pytany, czy taka wizyta jest możliwa, kardynał Świątek wyjaśnił, że w obecnej sytuacji — nawet tak trudnej, jak ta, która zarysowuje się pomiędzy prawosławiem a katolicyzmem — ewentualna wizyta Ojca Świętego na Białorusi jest — jego zdaniem — o wiele łatwiejsza niż w Rosji. Metropolita mińsko-mohylewski stwierdził, że władze białoruskie, w tym sam prezydent Łukaszenko, przejawiają coraz większe zainteresowanie taką możliwością. Kardynał Świątek ujawnił, że w ciągu ostatniego roku dwukrotnie spotykał się z prezydentem Łukaszenką. Ok. 20 minut ostatniej rozmowy było poświęcone możliwości przyjazdu Ojca Świętego na Białoruś.

PONAD 40 PROC. PRZEDSIĘBIORSTW PRZYNOSI STRATY

Zwiększa się liczba przedsiębiorstw przynoszących straty. Na dzień dzisiejszy ta liczba wynosi ponad 40,9 proc. ogólnej wielkości przedsiębiorstw zarejestrowanych na Białorusi. Zdaniem wiceministra finansów Iwana Szunko, przyczynami takiej sytuacji są: malejący popyt na towary wytwarzane przez białoruskie przedsiębiorstwa, niska jakość towarów, zaległości w płatnościach pomiędzy kontrahentami oraz zaleganie towarów w magazynach. Wszystkie te elementy blokują rozwój przedsiębiorczości na Białorusi.

MINISTER U PREZYDENTA

Aleksander Łukaszenko spotkał się z ministrem informacji Michaiłem Podgajnem. W trakcie spotkania minister informacji zapewnił głowę państwa, że wszystkie projekty ustaw przygotowane przez jego resort, trafiły do Izby Reprezentantów Zgromadzenia Narodowego, a część z nich już weszła w życie. W trakcie rozmowy z prezydentem, minister zaprosił Aleksandra Łukaszenkę na obchody Dni Białoruskiego Piśmiennictwa, które odbędą się w mieście Mir (obwód grodzieński).

ROSJA INWESTUJE NA BIAŁORUSI

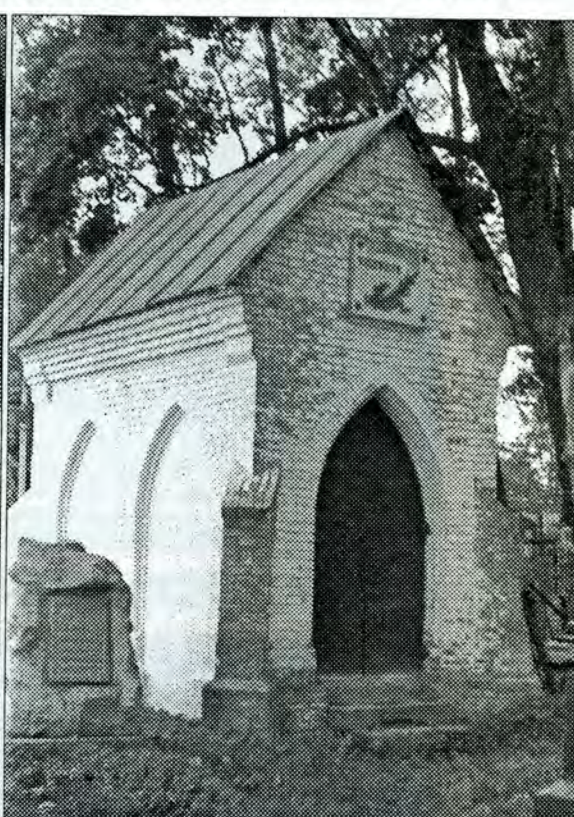
Białoruś przoduje w ściąganiu rosyjskich inwestycji. Na koniec czerwca 2002r. suma zgromadzonych rosyjskich inwestycji w Białorusi osiągnęła 582 mln. USD czyli 15,3 proc. wszystkich rosyjskich inwestycji zagranicznych. Na dalszych miejscach plasują się: Iran (576 mln USD), Cypr (489 mln USD), Holandia (440 mln USD).

CHARTER'97/RADIO RACJA/BDG/PAP/AO

"Księga zmarłych"

Kalwaria - królestwo przeszłości

Kardynał Stefan Wyszyński mówił: *„Gdy gaśnie pamięć ludzka, mówią kamienie..."* Mówią cicho, nie krzyczą. Ich milczące opowiadania mogą usłyszeć tylko ci, którzy tego naprawdę zechcą. Ci, którzy przyjdą i ukłonią się im, omszałym kamieniom, obeliskom, krzyżom, a oni mówią, że martwi żyją. Cmentarz — to swoiste archiwum tych małych opowiadań, mimo że wykutych w kamieniu czy odlanych w żeliwie, tak bardzo nietrwałych, często niszczonych, ślad których nierzadko zostaje całkowicie zatarty.

Taką "księgą zmarłych" bez wątpienia jest Cmentarz Kalwaryjski (Kalwaria) w Mińsku. Miejsce, pragnące ukazać człowiekowi swoją głęboką, przeplataną historię. Trzeba tylko bardzo tego chcieć...

Skręciwszy z hałaśliwej ulicy, znajdziesz się wprost przed bramą do przeszłości, łączącej blichtr rzeczywistości z półmrokiem i ciszą lat minionych. I to jest nie symbol. Ta brama z trzema arkadami wzniesiona została w 1330r. na pamiątkę niejakiej Józefy Kobylińskiej przez jej męża i dzieci. Inskrypcja jest napisana po polsku i widnieje od frontu i z odwrotnej strony bramy-pomnika.

Jeszcze jeden krok i trafiamy do królestwa przeszłości. To najstarszy zachowany cmentarz rzymsko-katolicki w Mińsku i jeden ze znaczących cmentarzy polskich na całym obszarze byłego ZSRR. Niegdyś położony na przedmieściu rakowskim w pobliżu traktu do Rakowa, obecnie znajduje się w zachodniej części miasta. Według legendy cmentarz i kościół stoją w tym miejscu od 600 lat. Ale w rzeczywistości cmentarz powstał w wieku XVIII, w 1745r. Do lat 50 wieku XX Kalwaria pełniła rolę szczególną. W tym miejscu zbierali się cudem ocalali przedstawiciele mińskiej Polonii, nawet w najczarniejszą noc prześladowań naszej wiary, by oddać cześć Panu Bogu. W błękit nieba unosiły się słowa modlitwy. Tutaj wierni mogli dawać świadectwo swojego cichego bohaterstwa — trwania w wierze i polskości.

W 1945r. obszar Kalwarii znacznie powiększono, stał się cmentarzem miejskim, bez wyróżnienia wyznania i pochodzenia. Ale już w 1967r. został zamknięty. Dopiero na przełomie lat 90., kiedy towyraz "pamięć", szczególnie pamięć o przodkach, znów nabrał siły, ożył w świadomości ludzi. Podczas pierwszej oficjalnie obchodzonej Wielkanocy zebrali się tu tysiące katolików Mińska, na tę wysepkę ocalałą w potopie ateizmu, przyszli modlić się i chwalić Wszechmogącego naszego Zbawiciela.

Cisza. Piękne cztery aleje prowadzą w głąb nekropolii. Idę główną, pod potężnymi dębami-olbrzymami, których szelest gdzieś tam wysoko, w niebie prawie, wydaje się szeptem tych, którzy pod ich koronami znaleźli wieczny spokój. Zamyślona i zasłuchana w tę muzykę przeszłości w środku alei zobaczyłam niesamowitą neogotycką budowlę — kościół cmentarny pw. Podwyższenia Krzyża Św. na Kalwarii. Historycy nie wiedzą dokładnie, kiedy został wzniesiony. Możliwie, że istniał jako drewniany na przełomie XVIII i XIX stuleci, być może iż był wybudowany już w połowie XVIII wieku przez Karmelitów Obserwantów, pragnących urządzić tu Kalwarię. Na pewno wiadomo tylko to, że w 1836r. były podjęte prace remontowe, którymi zarządzał Leon Sztorp, marszałek guberni mińskiej. I nowy, murowany, istniejący do dzisiaj kościół był ukończony w 1839r. Wzniesiony został sumptem miejscowych obywateli, wśród których była Anna z Obuchowiczów Pawlikowska, którą historycy uznają za główną fundatorkę. Prawdopodobnie, wraz z ukończeniem budowy kościoła została utworzona przy nim parafia, gdyż w 1841r. była już zbudowana plebania.

W XX wieku losy tego kościoła były skomplikowane i dramatyczne — w latach 30. kościół został zamknięty, żeby być znów otworzonym po 12 latach, w 1942r. podczas niemieckiej okupacji. Po wkroczeniu Armii Czerwonej został zamieniony na warsztat. Wówczas jego znakomite wyposażenie — wielki fresk z przedstawieniem Golgoty, a w jego centrum obraz Chrystusa w Ogrójcu w okazałych złoconych ramach - zostało zniszczone. Ale, na szczęście, wraz z otwarciem cmentarza ta przepiękna świątynia została zwrócona katolikom.

Spacerując alejami, można zobaczyć jeszcze kilka tajemniczych, niestety w połowie zrujnowanych, budynków. Wśród nich — dawna kaplica wzniesiona w połowie XIX wieku oraz kaplice grobowe.

Murowane, otynkowane, pomalowane na biało i różowo, wznoszą się wśród drzew jak ważni świadkowie przeszłości. Zachowało się ich tylko 4, chociaż niegdyś było ich więcej. Niestety tylko na 2 z nich jeszcze można przeczytać inskrypcje.

Od drzwi kościoła prowadzą kilka uciekających w dal ścieżek. Każda z nich poprowadzi do innego zakątka cmentarza, opowie nie tylko o losach ludzi pochowanych w ciszy Kalwarii, ale i historię dziejów naszego miasta.

Pierwszych pochówków dokonano tu w 1795r., zostało to potwierdzone zapisami, znajdującymi się w specjalnych księgach parafii mińskiej. Najstarsze z zachowanych nagrobki znajdują się wokół kościoła i Alei Głównej. Większość z nich pochodzi z lat 1860-1914. Zaciekawił mnie bardzo nagrobek Mateusza Lipskiego z 1828r., biskupa diecezji mińskiej. Wszystkie te groby często mogą opowiedzieć bardzo ciekawe historie o niezwykłych losach ludzi. Tak, na przykład, przypadkowo odnalazłam wśród poszarzałych napisów grób francuski, podobnie jakiejś nauczycielki tego przepięknego języka u rodziny Cundzewskich. Trochę dalej został na zawsze w naszym kraju jakiś Włoch, mistrz literatury włoskiej, jak było napisane na wysokim pomniku. Spotkałam tu jeszcze wiele ciekawych historii, o pewnym małżeństwie Adamiczów, pochowanych razem ze swoją służącą Teklą, którzy *"oddali Bogu ducha jednocześnie z ręki zabójcy 12 lutego 1900r."* Jeszcze inna ścieżka pokazała mi piękny obelisk *"tajnogo sowietnika"* i mały, od razu prawie niezauważalny, grób białoruskiego poety-demokraty Janki Łuczyny (1851-1897). Ciekawe jest to, iż prawie wszystkie inskrypcje na nagrobkach do I wojny światowej są w języku polskim, chociaż już wtedy ten cmentarz przestawał być wyłącznie katolickim i nawet wśród tych starodawnych napisów można spotkać napisy w języku rosyjskim. Inskrypcje tych czasów bez wątpienia są też źródłem informacji o wykonawcach niektórych nagrobków. Tak często wśród nich figuruje nazwisko rzeźbiarza Henryka Żydoka, właściciela znanego w Warszawie warsztatu kamieniarskiego działającego na Cmentarzu Powązkowskim oraz w Lubline i Waniewiczach.

Cmentarz Kalwaryjski w Mińsku

W czasie II wojny światowej na Cmentarzu Kalwaryjskim pochowano ok. 300 Żydów z mińskiego getta i żołnierzy radzieckich. Ale nie wiadomo dokładnie na jakich kwaterach. Żydowskie maceby można odnaleźć w gąszczach najrozmaitszych zakątków cmentarza. Uważnie obserwując, zauważyłam, że groby z różnych lat znajdują się praktycznie na każdej kwaterze. Historycy mówią, że świadczy to o przemieszczaniu grobów. Widziałam nawet kilka krzyży żelaznych z małymi tabliczkami, na których spod istniejącego napisu i farby ledwo ukazywały się starodawne inskrypcje...

Zmiany polityczne, które nastąpiły w latach 90., pozwoliły wielu ludziom zająć się grobami swoich bliskich. Kalwaria i kościół kalwaryjski zostały otwarte i aktualnie zbierają wielu naszych rodaków — wszak od zawsze to miejsce było katolickie. Nowe pochówki znacznie poszerzyły cmentarz na zachód. Wśród nich najpiękniejsze, a zarazem najtragiczniejsze groby młodych dziewczyn — ofiar tragedii na Niemidze.

Zaś na dawnych grobach przybyło nowych krzyży z tabliczkami o zmarłych, kilka takich tabliczek pojawiło się też na dawnych nagrobkach, niektóre zostały odsłonięte spod grubej warstwy ziemi, śmieci i liści. Niestety, tylko niektóre. Wciąż w zabytkowej części Kalwarii panuje chaos i zniszczenie. Nikt nawet nie podjął się tam prac porządkowych, których cmentarz jak powietrza potrzebuje już od kilkudziesięciu lat.

Władze lokalne myślą, że wystarczy postawić przed wejściem na cmentarz 2 milicjantów. Na szczęście, Kalwaria mińska już od kilkunastu lat znajduje się w rejestrze zabytków polskiego Ministerstwa Kultury, które podjęło prace zinwentaryzowania polskich grobów na tym cmentarzu. Pomysł ten powstał jesienią 1990r. w czasie pobytu tu przedstawicieli Ośrodka Ochrony Zabytkowego Krajobrazu.

W pierwszym roku prac sponsorem była Fundacja Ochrony Zabytków w Warszawie, potem zaś sam ośrodek. Niestety, do tej pory zinwentaryzowana i opisana została tylko ta najstarsza, przykościelna część grobów. Ale polscy naukowcy nie tracą nadziei wydać kiedyś obszerny tom z historią całego Cmentarza Kalwaryjskiego w Mińsku, podkreślając, że dokumentowanie śladów procesów historycznych, jakimi są cmentarze, jest naszym obowiązkiem, gdyż stanowią on cenne źródło poznawcze nie tylko dla wielu innych dyscyplin naukowych, ale przede wszystkim dla naszych potomków.

W 1990r. przedstawicielka starożytnego rodu Anna Prugar zaproponowała nazwać Kalwarię mianem "Cmentarz szlachty polskiej". Bo iluż to przedstawicieli znanych rodów znalazło tu swój ostatni przytułek: Woyniłłowiczowie, Waliccy, Wańkowiczowie, Horwattowie, Kamoccy, Laniewscy, Eysymonttowie...

Na Kalwarii kamienie mówią po polsku. Niech ich głos przemówi do świadomości niektórych naukowców, którzy sprytnie negują fakty historyczne.

"Bóg sieje ludzi — człek sypie mogiły..." Czasami sypie i zapomina. A przecież jest to nić łącząca go z przodkami, która buduje fundament jego patriotyzmu. Tylko ten naród, który pamięta o swojej przeszłości, jest niezachwiany. W tej przeszłości tkwi doświadczenie, a zarazem nauka i myśl. Chciałoby się, żeby na Kalwarii w Mińsku, w czasie, kiedy zapala są znicze, stwierdzenie "non omnis moriar" miało sens szczególny.

Julia JASIŃSKA

Wolność zbroczona krwią

Hołd poległym

ciąg dalszy ze str. 1

Słowa podziękowania wszystkim, którzy troszczą się o to, by pamięć o tragicznych wydarzeniach ubiegłych lat nie ustawała, padły z ust przewodniczącego Komisji ds. Łączności z Polakami za Granicą, posła na Sejm RP Romana Gierdycha: *„W pieśni patriotycznej o bitwie pod Monte Cassino śpiewamy, że wolność krzyżami się mierzy. Ta prawda jest obecna w naszej historii od zarania dziejów. To pierś żołnierza polskiego i bagnet jego broni wyznaczały granice Rzeczpospolitej. Dzisiaj oddajemy hołd i modlimy się za tych, którzy 82 lata temu w wielkiej bitwie Nadniemeńskiej, która miała być może równorzędne znaczenie do Cudu nad Wisłą, zdołali odeprzeć wroga i ustanowić na 20 lat granice niepodległej, suwerennej Ojczyzny. To dzięki tym, którzy potrafili oddać swoje młode życie, dzisiaj możemy być wolni, to dzięki tym, którzy wówczas szli na bagnety z orłem na piersiach możemy być Polakami.“*

Cmentarz Wojskowy w Słonimiu jest obiektem dumy miejscowych Polaków, którzy dokonali wielkiego dzieła upamiętnienia bohaterskich czynów swojego narodu. Dzięki wsparciu ze strony dyplomacji polskiej i współpracy z władzami rejonowymi udało się wznieść tu pomnik i metalowy krzyż, widoczny z daleka. *„Nie byłoby tego święta, gdyby nie dobra wola i patriotyzm miejscowych Polaków, a także zrozumienie, okazane im ze strony władz rejonowych“* - podkreślił Starszy Radca Ministra Spraw Zagranicznych Sylwester Szostak, dziękując słonimianom za wytrwałość w dążeniu do celu w imieniu Ministra Spraw Zagranicznych Włodzimierza Cimoszewicza i własnym.

„Powikłana historia naszych narodów nie przeszkodziła nam wspólnie oddać hołd tym, którzy ginęli za wolność. Kraje nasze z racji geograficznego położenia oraz splotu wydarzeń historycznych łączą szczególne więzi“ — powiedział w swoim przemówieniu wicewojewoda podlaski Jerzy Półjanowicz. *„Przyjazny rozwój wzajemnych kontaktów jest pozytywnie postrzegany przez nasze społeczności. Sprzyja to rozwojowi dwustronnej współpracy, a różnorodność jej form jest kierowana przez mniejszość polską na Białorusi i mniejszość białoruską w Polsce.“* Wicewojewoda podlaski wyraził nadzieję, iż odrestaurowany Cmentarz Wojskowy stanie się kolejnym przykładem rozwoju dobrosąsiedzkich kontaktów naszych narodów.

Przewodniczący Rejonowego Komitetu Wykonawczego w Słonimiu Mieczysław Kościuk, wspominając o stratach, które poniosły narody w wojnach XX stulecia, zapewnił, że groby polskich żołnierzy, znajdujące się na terytorium Białorusi, będą otaczane troską i szacunkiem, tak jak są pielęgnowane miejsca pochówku białoruskich żołnierzy w Polsce. Należy zauważyć, że podczas uroczystości wartę honorową przy grobach polskich bohaterów wraz z harcerzami z Rosi na czele z przewodniczącym SZ „Harcerstwo“ Antonim Chomczukowem pełnili białoruscy żołnierze 11 Gwardyjskiej Brygady Zmechanizowanej stacjonującej w Słonimiu na czele z dowódcą Nikołajem Skobielewem.

Uroczystości w Słonimiu

Spotkanie w Konsulacie Generalnym RP w Grodnie

W listach, skierowanych do uczestników uroczystości przez sekretarza Rady Ochrony Walk i Męczeństwa Andrzeja Przewoźnika i prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska“ Andrzeja Stelmachowskiego, zaapelowano o potrzebie przekazania pamięci o bohaterach, którym dziś Polska zawdzięcza swoją wolność i suwerenny byt, przyszłym pokoleniom.

Ponad pół wieku było potrzeba, by na poświeconym cmentarzu spotkali się przedstawiciele władz Polski i Białorusi. Staliśmy się świadkami i uczestnikami historycznego wydarzenia, mającego szczególne znaczenie dla rozwoju dalszej współpracy polskiego i białoruskiego narodów. Podobne czyny powinny nas jednoczyć, bo minęły czasy rachunku krzywd. Jak podkreślił prezes ZPB Tadeusz Kruczkowski: *„Żołnierze, spoczywający w Słonimiu, decydowali nie tylko o przyszłych losach Ojczyzny, dzięki ich wysiłkom udało się zapobiec sowietyzacji Europy, co ma ogromne znaczenie dla polskiego i białoruskiego narodów. Była to wojna polsko-sowiecka, a nie polsko-białoruska, Polacy i Białorusini nie walczyli ze sobą, musimy o tym pamiętać.“* Na zakończenie uroczystości zabrzmiały hymny narodowe Polski i Białorusi w wykonaniu orkiestry wojskowej, a także hymn kościelny „Boże, coś Polskę... „ odśpiewany przez chór polski „Credo“ pod kierownictwem Natalii Kuklickiej.

Wiele miejsc masowego pochówku żołnierzy polskich na terytorium Białorusi wskrzeszono z niebytu. W Dniu Wojska Polskiego delegacja z Polski oddała również hołd żołnierzom polskim, poległym w 1920r. w Wołkowysku. Goście spotkali się także z działaczami ZPB w Domu Polskim i odwiedzili Szkołę Polską, gdzie na ręce dyrektora Ryszarda Chudziaka została wręczona mapa historyczna Polski — prezent od ministra spraw zagranicznych RP Włodzimierza Cimoszewicza.

Spotkanie po. Konsula Generalnego RP w Grodnie Renisława Waltera z działaczami ZPB i PMS, sybirakami, akowcami, kombatantami, nauczycielami ze Szkoły Polskiej w Grodnie i młodzieżą w Konsulacie Generalnym RP w Grodnie, które odbyło się 17 sierpnia zakończyło obchody Dnia Wojska Polskiego na Grodzieńszczyźnie. Jak podkreślił gospodarz uroczystości Renisław Walter: *„Tegoroczne obchody miały szczególny charakter, ponieważ Polacy z Grodzieńszczyzny wraz z przedstawicielami władz Polski i Białorusi mogli uczestniczyć w historycznym wydarzeniu — został poświęcony Cmentarz Wojskowy w Słonimiu“*. Wspólne pragnienie uczczenia pamięci poległych zjednoczyło przedstawicieli różnych narodów i wyznań, i miejsce wiecznego spoczynku polskich żołnierzy stało się symbolem wierności idei wolności.

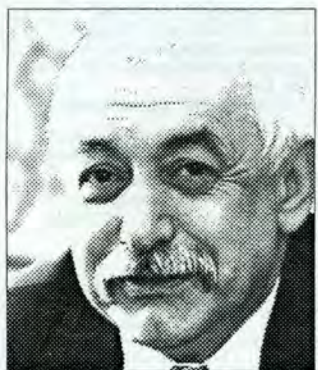
Halina EJSMONT

Zarząd Główny ZPB składa podziękowania prezes Oddziału w Słonimiu Leonardzie Rewkowskiej, przedstawicielom Wojska Białoruskiego oraz wszystkim ludziom dobrej woli, którzy przyczynili się do renowacji cmentarza i organizacji uroczystości.

WYWIAD

Pozdrawiam serdecznie

Gościmy w redakcji Głosu byłego Konsula Generalnego RP w Grodnie Sylwestra Szostaka (na zdj.). Po długiej nieobecności na Grodzieńszczyźnie mamy możliwość spotkać się z Panem. Co jest tego powodem?

- Na Grodzieńszczyznę, a właściwie do Słonimia, przyjechałem na uroczystości związane z otwarciem cmentarza wojskowego żołnierzy 1920r. Zostałem wydelegowany przez ministra spraw zagranicznych Włodzimierza Cimoszewicza, aby reprezentować go na tych uroczystościach razem z radcą Anatolem Wakulukiem.

Przyznam, że jechałem z pewną obawą. Myślałem o tym, jak się zachowam, jak się będą zachowywali moi byli współpracownicy ze Związku Polaków i nie tylko, czy będą o mnie pamiętali? Spotkania, muszę powiedzieć, były wzruszające. Najpierw w Wołkowysku, potem w Słonimiu, teraz w Grodnie. Myślę, że te rozmowy, które odbyłem z ludźmi, w końcu mi bliskimi, będą miały dla mnie ważne znaczenie w moich dalszych wspomnieniach o pracy na Grodzieńszczyźnie.

Czym się Pan obecnie zajmuje?

- Po zakończeniu swojej misji dyplomatycznej w Grodnie wróciłem do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, gdzie pracuję od ponad 30 lat (niedawno minęło 30-lecie mojej pracy), do Departamentu Konsularnego i Polonii. Objąłem po raz trzeci tzw. Szkołę Konsularną, którą miałem przyjemność zakładać 17 lat temu. Trzecią kadencję, między wyjazdami zagranicznymi, prowadzę szkolenie pracowników wyjeżdżających do pracy konsularnej na polskich placówkach dyplomatycznych.

Ma Pan wielki sentyment do Grodzieńszczyzny. Czy nadal interesuje Pana życie Polaków na Białorusi?

- Nie może być inaczej. Cztery lata pracy tu, wytężonej pracy z Polakami i dla Polaków, dla Ojczyzny dały mi tę satysfakcję, że widziałem postępy. Widziałem, że jestem lubiany, może nie wszędzie, nie przez wszystkich. Najlepiej o tym świadczą powitania ze łzami w oczach i w Wołkowysku, i w Słonimiu, i w Grodnie. Myślę, że sentyment do Grodzieńszczyzny, do wszystkich miast z osobna, a także do wielu wsi, nawet tych najmniejszych, nie mówiąc o takich pamiątkowych miejscach, gdzie często bywałem, o czym zawsze wspominam z moją żoną, zostanie mi na zawsze. Los tutejszych Polaków nie jest mi obojętny.

Jakie są Pana najbliższe plany?

- Każdy ma jakieś plany. W międzyczasie byłem kilkakrotnie służbowo za granicą. Byłem we Lwowie, Kijowie i Odessie. W najbliższych dniach ponownie wybieram się do Kijowa, bowiem najważniejszym zadaniem dla całej służby konsularnej i dla mnie też jest obecnie przystosowanie konsulatów polskich na Wschodzie do tzw. wprowadzenia obowiązku wizowego. Wiąże się to z rozbudową konsulatów, ze zwiększonym zatrudnieniem w placówkach dyplomatycznych. W tym zakresie pracuje wielu moich koleżanek i kolegów z MSZ-u. Na Ukrainie właśnie mam pomóc w rozbudowie konsulatów w Charkowie, we Lwowie i Kijowie i powołaniu nowych konsulatów w Odessie i Łucku.

Na Białorusi również będą zmiany. Szukamy większych powierzchni i w Grodnie, i w Brześciu, i w Mińsku. Ponieważ, według naszych obliczeń, będziemy musieli wydawać wielokrotnie więcej wiz niż obecnie się wydaje, więc będą musiały być zatrudnione dodatkowe osoby, będzie o kilku konsulów więcej. Ma być zwiększony cały personel pomocniczy w konsulatach.

Korzystając z okazji, za pośrednictwem **Głosu** *chciałbym pozdrowić wszystkich Polaków na Grodzieńszczyźnie i całej Białorusi. Przede wszystkim pozdrawiam tych, z którymi miałem przyjemność współpracować, spotykać się i organizować różnego rodzaju przedsięwzięcia w przeszłości, kiedy pełniłem tu funkcję Konsula Generalnego. Życzę wszelkiej pomyślności Związkowi Polaków na Białorusi, obyście działali rozsądnie i dla dobra sprawy, a wytyczone cele trzeba realizować i osiągać.*

Dziękujemy za rozmowę.

Rozmawiali:
Andrzej DUBIKOWSKI,
Tatiana ZALESKA

Głosowi

Przewodniczący Sejmowej Komisji ds. Łączności z Polakami za Granicą Roman Giertych:

- W tej chwili przedmiotem obrad Komisji ds. Łączności z Polakami za Granicą jest pomysł na to, by wizy, które zostaną wprowadzone wraz z wstąpieniem Polski do UE, były organizowane, przynajmniej częściowo, przez organizacje polskie funkcjonujące w republikach byłego Związku Radzieckiego. Chodzi o to, by były wydawane wizy grupowe dla członków ZPB i innych organizacji, zrzeszających Polaków. W takiej sytuacji osoba ubiegająca się o wizę musiałaby składać wniosek bezpośrednio do organizacji związkowej w swoim rejonie, a nie do konsulatu. Myślę, że to może być sposób na to, by rozładować korek wizowy, który powstanie na początku. Następnie pewnym napięciom mogą zapobiec wizy, wydawane na dłuższe okresy. Jest to pomysł, który ma szansę realizacji.

Może wejść w życie także Ustawa o Stwierdzeniu Pochodzenia Polskiego, która jest na etapie pracy legislacyjnej. Komisja ds. Łączności z Polakami za Granicą jednogłośnie przyjęła projekt ustawy. Jest to projekt inny niż Karta Polaka. Będzie to sposób uzyskania obywatelstwa polskiego i prawa do osiedlenia się w Polsce dla osób pochodzenia polskiego.

Poniedziałek 26.08.2002

БТ

7:00 Новости.
7:15 А.Ромашин и В.Изотова в фантастической притче „Семь криков в океа-
не" („Мосфильм").
8:40 Юмористический сериал „Возможно, они сошли с ума" (США).
9:00 Новости.
9:15 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
10:00 „Три толстяка". Мультфильм.
10:45 Телебарометр. Прогноз погоды.
11:00 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
12:00 Новости.
12:20 „На перекрестках Европы". Национальный телефестиваль песни.
13:05 „Петровка, 38". Худ. фильм (к/с им.М.Горького).
14:30 Телевизионный Дом кино. Лучшие фильмы Открытого российского кинофестиваля „Кинотавр" (г.Сочи).
15:00 Новости.
15:20 Худ.фильм для детей „Белый слон „ (Индия).
16:40 Волшебная шкатулка „Союзмультфильма". „Капризная принцесса".
17:10 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
18:00 Новости.
18:25 Зона Икс.
18:35 „Деловые люди". Видеофильм.
19:00 Н.Бай и К.Брассер в криминальной драме „Детектив" (Франция).
20:40 Колыбельная.
21:00 Панорама. Информационный канал.
21:40 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
22:40 Стадион.
23:05 Новости.
23:25 Сериал „Идеальная пара" (Россия). 1-я серия.

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Алла Балтер, Георгий Менглет и Анатолий Ромашин в детективе „Ответный удар". Дело N 10. 3-я серия.
11.35 Дольф Лундгрен в боевике Джона Ву „Блэк Джек".
15.10 „Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
15.25 Поле чудес.
16.20 Страна чудес. Приключенческая комедия „Трудный ребенок".
17.50 Вечерние новости.
18.10 „Шутка за шуткой". Юмористическая программа.
18.35 Андрей Ростоцкий и Татьяна Догилева в детективе „Бармен из „Золотого якоря".
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Софи Марсо, Филип Нуаре в приключенческом фильме „Дочь д'Артаньяна".
23.10 Многосерийный фильм „Убойная сила": Китайский квартал".
00.10 Человек и закон.
00.45 Ночное „Время".
01.00 Эдвард Радзинский. „Как стать Наполеоном". Часть 1-я.
01.35 Триллер „Человек ниоткуда" до 02:20.

РТР

07.45 Фильм „Райское яблочко". 1998г
09.30 „ХА". Маленькие комедии
09.50 Вести. Дежурная часть
10.00 Вести
17.50 Сериал „Воровка"
18.50 Спокойной ночи, малыши
19.00 Вести
19.35 Вести-Москва
19.55 Сериал „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 1-я серия
21.05 Сериал „Закон"
22.20 Вести
22.35 Фильм „Вызов" (США). 1999г

КУЛЬТУРА

17.30 Новости культуры.
17.50 „Мой Эрмитаж". Авторская программа М.Пиотровского.
18.15 „Театральная летопись XX века". Армен Джигарханян. Глава 2-я.
18.45 „Исторические концерты". Л.Бетховен. Симфония ї 3 „Героическая". Исполняет Венский филармонический оркестр. Дирижер Л.Бернстайн.
19.45 „Межа". Мультфильм.
20.05 „Театральная Россия". У.Шекспир. „ДВЕНАДЦАТАЯ НОЧЬ, ИЛИ КАК ХОТИТЕ". Спектакль Театра под руководством А.Джигарханяна. Режиссер К.Азарян. Запись 1998 г.
22.00 Вести.
22.10 „Граф Андрей". Документальный фильм. Режиссер Е.Хмелев.
22.30 Джем-5.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Олег Меньшиков, Владимир Ильин и Татьяна Догилева в фильме „МОЙ ЛЮБИМЫЙ КЛОУН".
11.00 Сегодня.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ". 15-я серия (заключительная).
16.30 Многосерийный детектив „ПЕЙЗАЖ С УБИЙСТВОМ". 4-я серия (заключительная).
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 50-я серия. „СОБАКА СТАЛИНА".
19.45 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 1-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 „СКОРАЯ ПОМОЩЬ-4" (США). Сериал. 16-я серия.
22.30 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". „ЧЕСТНОЕ ПИОНЕРСКОЕ".

Гродно

17.05 Навіны
17.20 Леснічоўка Катафея
17.40 «Віншуем Вас!» канал «Культура»
19.45 Навіны
20.00 Дзень за днём.
20.20 Дзіцячы экран.
20.35 «Віншуем Вас!»
20.45 Памяць. Сустрэча з кіраўніком арганізацыі «Поле памяці» (Масква)
21.05 «Бландзінка за вуглом». Мастацкі фільм.

Wtorek 27.08.2002

БТ

7:00 Новости.
7:15 Л.Гурченко в худ.фильме „Аплодисменты, аплодисменты..." („Ленфильм").
8:30 Юмористический сериал „Возможно, они сошли с ума" (США).
9.00 Новости.
9:15 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
10:00 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 1-я серия.
10:25 Стадион.
11:00 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
12:00 Новости.
12:20 Из архивов БТ. „Вечер с Александром Калиновским". Музыкальная программа.
13:00 „Огарева, 6". Худ. фильм (к/с им.М.Горького).
14:30 „Пой, душа!" Песни жатвы в исполнении фольклорных коллективов Лепельского района.
15:00 Новости.
15:20 „Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15:45 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 1-я серия.
16:10 Сериал „Королева мечей" (Канада - Испания-Великобритания).
17:05 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
18:00 Новости.
18:25 Зона Икс.
18:35 Наше наследие. „Сынковичская церковь-крепость".
18:55 „Тетушка Даниэль". Худ.фильм (Международный Французский Канал).
20:40 Колыбельная.
21:00 Панорама. Информационный канал.
21:40 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
22:35 Спорт-курьер.
22:50 Новости.
23:05 Сериал „Идеальная пара" (Россия). 2-я серия.

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Знатоки" возвращаются. Детектив. „Любой ценой". Дело N 11.
11.00 Сериал „Убойная служба".
11.25 Яна Чурикова в программе „Объектив".
11.45 Дисней-клуб: „Любимчик".
15.55 „Смак".
16.10 „Народ против". Телеигра.
16.50 „Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
17.50 Вечерние новости.
18.10 Многосерийный фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Многосерийный фильм „Остановка по требованию - 2".
22.00 Многосерийный фильм „Убойная сила: Смягчающие обстоятельства".
23.00 Комедийный сериал „Китайский городовой".
23.45 Ночное „Время".
00.00 Эдвард Радзинский. „Как быть Наполеоном". Часть 2-я до 00.40 .

РТР

07.45 Сериал „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 1-я серия
08.50 „Два рояля". Муз. программа.
09.50 Вести. Дежурная часть
10.00 Вести
17.50 Сериал „Воровка"
18.50 Спокойной ночи, малыши
19.00 Вести.
19.35 Вести-Москва.
19.55 Сериал „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 2-я серия
21.05 Сериал „Закон"
22.20 Вести.
22.35 Фильм „Снайпер". 1992г

КУЛЬТУРА

15.00 Новости культуры.
15.10 „Уроки русского". Н.В.Гоголь. „Тарас Бульба". Читает Алексей Петренко.
15.40 „ИЗОБРЕТАТЕЛЬ АЛЕКС". Телесериал (Новая Зеландия, 1993). Режиссер Д.К.Харрисон. 4-я серия (заключительная).
16.30 „Кино Европы: второй Голливуд". Документальный сериал. Фильм 5-й. „Упущенные возможности".
17.30 Новости культуры.
17.50 „Дворцовые тайны". „Пять принцесс".
18.15 „Театральная летопись XX века". Армен Джигарханян. Глава 3-я.
18.45 „Партитуры не горят". Авторская программа А.Варгафтика.
19.25 „Гадкий утенок". Мультфильм.
19.45 „РАБА ЛЮБВИ" („Мосфильм", 1975). Художественный фильм. Режиссер Н.Михалков.
21.20 „Дуновение века". Авторская программа А.Васильева. Фильм 9-й.
22.00 Вести.
22.10 „СТУПЕНИ К СЛАВЕ". Телесериал (Италия, 2000). Режиссер Х.М. Санчес.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Внимание: розыск!" „Налет на инкассаторов"
10.15 Олег Газманов в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
10.50 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 1-я серия.
16.30 Приключенческий фильм „ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО" (Франция). 3-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 51-я серия. „ЗАКАЗЧИК".
19.45 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 2-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 „СКОРАЯ ПОМОЩЬ-4" (США). Сериал. 17-я серия.
22.35 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". „СОБАКА СТАЛИНА".

Гродно

17.00 Навіны.
17.15 Памяць. Сустрэча з кіраўніком арганізацыі «Поле памяці» (Масква)
17.35 «Віншуем Вас» канал «Культура»
19.25 Навіны.
19.40 Дзень за днём.
20.00 Дзіцячы экран.
20.15 «Віншуем Вас!»
20.25 «Сімвал веры»
20.55 Па старонках праграмы «Вячэрні канал».
21.55 Маскоўскія канікулы.
22.00 «Касакі». Навукова-папулярны фільм.

Środa 28.08.2002

БТ

7:00 Новости.
7:15 А.Фрейндлих и В.Лановой в мелодраме „Анна и Командор"
8:35 Юмористический сериал „Возможно, они сошли с ума"
9:00 Новости.
9:15 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
10:00 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 2-я серия.
10:25 Здоровье. Тележурнал.
11:00 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
12:00 Новости.
12:20 Из архивов БТ. „Федра". Телеспектакль по пьесе Ж.Расина
14:20 Время местное. Репортажи из провинции.
14:45 Слово Митрополита Филарета на праздник Успения Пресвятой Богородицы.
15:00 Новости.
15:20 „Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15:45 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 2-я серия.
16:10 Сериал „Королева мечей"
17:05 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
18:00 Новости.
18:25 Зона Икс.
18:35 Трагикомедия „Дитя Голливуда"
20:40 Колыбельная.
21:00 Панорама. Информационный канал.
21:40 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
22:35 Спорт-курьер.
22:50 Криминальное досье.
23:15 Новости.
23:35 Сериал „Идеальная пара" (Россия). 3-я серия.

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Детектив„Букет на приеме". Дело N 12.
11.45 Сериал „Убойная служба" до 12.10.
15.45 Сериал „Дикие штучки".
16.10 „Народ против". Телеигра.
16.50 „Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
17.50 Вечерние новости.
18.10 Многосерийный фильм „Самозванцы".
18.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Многосерийный фильм „Остановка по требованию - 2".
22.00 Многосерийный фильм „Убойная сила: Способный ученик".
23.00 Комедийный сериал „Китайский городовой".
23.45 Ночное „Время".
00.00 Эдвард Радзинский. „Как погибнуть Наполеоном". Часть 3-я до 0.40.

РТР

07.45 Сериал „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 2-я серия
08.50 „Моя семья"
09.50 Вести.. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 Сериал „Воровка"
18.50 Спокойной ночи, малыши
19.00 Вести.
19.35 Вести-Москва.
19.55 Детективный сериал „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 3-я серия
21.05 Сериал „Закон"
22.20 Вести.
22.35 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. Эрик Робертс в остросюжетном фильме „Заказанный убийца" (США). 1999г

КУЛЬТУРА

15.00 Новости культуры.
15.10 „Поэтический театр Михаила Козакова". Б.Пастернак. „О, знал бы я...".
15.40 „ОТВЕРЖЕННЫЕ" (Великобритания, 1978). Художественный фильм. Режиссер Г.Джордан. 2-я серия.
16.25 „А жизнь короткая такая...", „Ягодки". Документальные фильмы.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Пятое измерение". Авторская программа И.Антоновой.
18.15 „Театральная летопись XX века". Евгений Весник. Глава 1-я.
18.45 Концерт лауреатов XII Международного конкурса им. П.И.Чайковского.
19.25 „Кентервильское привидение". Мультфильм.
19.50 „ВЗРЫВНАЯ ЖЕНЩИНА" (Франция - Германия, 1995). Художественный фильм. Режиссер Жак Дере.
21.20 „Эпизоды". Вера Павлова.
22.00 Вести.
22.10 „СТУПЕНИ К СЛАВЕ". Телесериал (Италия, 2000). Режиссер Х.М. Санчес.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Квартирный вопрос". „Шестеро детей и одна гостиная".
10.00 Экологическая „Среда".
10.20 „Вы будете смеяться!" Анатолий Трушкин.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 2-я серия.
16.30 Приключенческий фильм „ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО" (Франция). 4-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 52-я серия. „ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА".
19.45 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 3-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Боевик „ТРОЕ" (США). 10-я серия.
22.30 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". „ЗАКАЗЧИК".

Czwartek 29.08.2002

БТ

7:00 Новости.
7:15 Г.Польских в худ.фильме "Разорванный круг" (к/с им.М.Горького).
8:40 Юмористический сериал „Возможно, они сошли с ума" (США).
9:00 Новости.
9:15 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
10:00 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 3-я серия.
10:25 Телевитамин.
11:00 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
12:00 Новости.

12:20 Из архивов БТ. V111 Международный фестиваль джаза „Минск-Москва-2002".
13:15 Д.Харатьян в приключенческом фильме „Зеленый фургон" (Одесская к/с). 1-я серия.
14:30 Існасць. Духовная программа.
15:00 Новости.
15:20 „Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15:45 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 3-я серия.
16:10 Сериал „Королева мечей" (Канада-Испания-Великобритания).
17:05 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
18:00 Новости.
18:25 Зона Икс.
18:35 „Голоса". Видеофильм.
19:00 К.Денев и А.Делон в детективе „Полицейский" (Франция).
20:40 Колыбельная.
21:00 Панорама. Информационный канал.
21:40 „Неукротимая Хильда". Сериал (Бразилия).
22:35 Спорт-курьер.
22:50 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23:15 Новости.
23:35 Сериал „Идеальная пара" (Россия). 4-я серия.

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Анна Каменкова, Петр Щербаков в детективе „До третьего выстрела". Дело N 13. 1-я серия.
11.35 Сериал „Убойная служба".
15.40 Документальный сериал „Дикие штучки".
16.10 „Народ против". Телеигра.
16.50 „Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
17.50 Вечерние новости.
18.10 Многосерийный фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Многосерийный фильм „Остановка по требованию - 2".
22.00 Многосериный фильм „Убойная сила: След бумеранга".
23.00 Комедийный сериал „Китайский городовой".
23.45 Ночное „Время".
24.00 Майкл Йорк в триллере „Джек-патрошитель" до 1.40.

РТР

07.45 Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в детективном сериале „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 3-я серия
08.50 „Сто к одному"
09.50 Вести.. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 Антонина Венедиктова, Лидия Вележева, Сергей Варчук, Светлана Тома и Владислав Галкин в сериале „Воровка"
18.50 Спокойной ночи, малыши
19.00 Вести.
19.35 Вести-Москва.
19.55 Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в детективном сериале „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 4-я серия
21.05 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Дмитрий Назаров, Виктор Раков, Нина Усатова, Алика Смехова и Владимир Стеклов в сериале „Закон"
22.20 Вести.
22.35 КИНОАКАДЕМИЯ. ПРЕМИЯ БРИТАНСКОЙ КИНОАКАДЕМИИ. ПРЕМЬЕРА Роберт Дауни-мл., Джералдин Чаплин, Милла Йовович и Энтони Хопкинс в фильме Ричарда Эттенборо „Чаплин" (Франция-Великобритания-Италия-США)

КУЛЬТУРА

15.00 Новости культуры.
15.10 „Поэтический театр Михаила Козакова". Б.Пастернак. „О, знал бы я...".
15.40 „ОТВЕРЖЕННЫЕ" (Великобритания, 1978). Художественный фильм. Режиссер Г.Джордан. 2-я серия.
16.25 „А жизнь короткая такая...", „Ягодки". Документальные фильмы.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Пятое измерение". Авторская программа И.Антоновой.
18.15 „Театральная летопись XX века". Евгений Весник. Глава 1-я.
18.45 Концерт лауреатов XII Международного конкурса им. П.И.Чайковского.
19.25 „Кентервильское привидение". Мультфильм.
19.50 „ВЗРЫВНАЯ ЖЕНЩИНА" (Франция - Германия, 1995). Художественный фильм. Режиссер Жак Дере.
21.20 „Эпизоды". Вера Павлова.
22.00 Вести.
22.10 „СТУПЕНИ К СЛАВЕ". Телесериал (Италия, 2000). Режиссер Х.М. Санчес.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Чистосердечное признание.
09.55 „Шоу Елены Степаненко". Юмористическая программа.
10.45 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 3-я серия.
16.30 Приключенческий фильм „ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО" (Франция). 5-я серия.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 53-я серия. „ЧЕЛОВЕК СО ШРАМОМ".
19.50 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 4-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Игра на выживание в боевике „ТРОЕ" (США). 11-я серия.
22.30 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". „ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА".

Гродно

17.00 Навіны.
17.15 Да Дня беларускага пісьменства.
17.40 «Віншуем вас!» Канал «Культура»
19.25 Навіны.
19.40 Дзень за днём
20.00 Дзіцячы экран.
20.15 «Віншуем вас!».
20.25 Вялікі перапынак.
21.15 Натхненне. Багуслава Карчэўская і Юрка Астачук.
21.45 «Ехалі два шафёры». Мастацкі фільм.

Piątek 30.08.2002

БТ

7:00 Новости.
7:15 Ю.Никулин и Е.Евстигнеев в лирической комедии „Старики-разбойники" („Мосфильм").
8:40 Юмористический сериал „Возможно, они сошли с ума"
9:00 Новости.
9:15 „Кине". Сериал
10:00 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 4-я серия.
10:25 Детективный сериал „Отряд по борьбе с мафией" (Испания).
12:00 Новости.
12:20 „В поисках исчезнувших животных". Док.фильм
13:15 „Зеленый фургон". Худ.фильм (Одесская к/с). 2-я серия.
14:25 Сад мечты. Передача для дачников.
15:00 Новости.
15:20 „Марсупилами". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15:45 „Остров Бабочка". Сериал для детей (Австралия). 4-я серия.
16:10 Сериал „Королева мечей" (Канада-Испания-Великобритания). Заключительная серия.
17:05 „Кине". Сериал (Международный Французский Канал).
18:00 Новости.
18:25 Зона Икс.
18:35 С.Сандрелли, С.Синьоре и И.Монтан в криминальной драме „Пистолет Питон-357" (Франция-Германия).
20:40 Колыбельная.
21:00 Панорама. Информационный канал.
21:40 Спорт-курьер.
21:50 Детективный сериал „Отряд по борьбе с мафией" (Испания).
23:25 Новости.
23:45 Королевская охота.
0:10 Ночной сеанс. М.Гриффит и С.Дорфф в „черной" комедии „Сумасшедший Сесил" (США-Франция).

ОНТ

08.00 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 „Семейные узы". Сериал.
10.00 „Знатоки" возвращаются. Анна Каменкова, Петр Щербаков в детективе „До третьего выстрела". Дело N 13. 2-я серия.
11.30 Сериал „Убойная служба".
15.40 Документальный сериал „Дикие штучки.
16.10 „Народ против". Телеигра.
16.50 „Блеск и нищета куртизанок". Сериал.
17.50 Вечерние новости.
18.10 Многосерийный фильм „Самозванцы".
19.10 „Семейные узы". Сериал.
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет: „Наши новости".
21.00 Поле чудес.
22.00 Алла Пугачева, Лайма Вайкуле и Валерий Леонтьев в концерте Раймонда Паулса „Лучшие песни".
23.30 „Полицейская академия - 4: Дружинники на улицах" .
01.00 Ванесса Паради в триллере „Девушка на мосту" до 2.30.

РТР

07.45 Елена Яковлева, Сергей Никоненко, Сергей Гармаш и Андрей Ильин в детективном сериале „Каменская-2". Фильм 1-й „Украденный сон". 4-я серия
08.50 „Сам себе режиссер"
09.50 Вести.. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 Антонина Венедиктова, Лидия Вележева, Сергей Варчук, Светлана Тома и Владислав Галкин в сериале „Воровка"
18.50 Спокойной ночи, малыши
19.00 Вести.
19.35 Вести-Москва.
19.50 Телеигра „Ставка"
20.25 „Концерт Михаила Задорнова"
21.35 Футбол. Суперкубок. „Реал" (Мадрид, Испания) - „Фейеноорд" (Голландия). Прямая трансляция из Монте-Карло
23.50 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. Мел Гибсон в остросюжетном фильме „Безумный Макс" (США). 1979г

КУЛЬТУРА

15.00 Новости культуры.
15.10 „Поэтический театр Михаила Козакова". „Дуэт". Стихи А.Ахматовой и М.Цветаевой.
15.40 „ОТВЕРЖЕННЫЕ" Худ. фильм. 3-я серия.
16.35 „Борис Андреев. Первая любовь". Док. фильм.
17.30 Новости культуры.
17.50 „Малые музеи Санкт-Петербурга". Музей-усадьба „Приютино".
18.15 „Театральная летопись XX века". Евгений Весник. Глава 2-я.
18.45 „Царская ложа". Григорий Соколов.
19.25 „ДВЕНАДЦАТЬ СТУЛЬЕВ" („Мосфильм", 1971). Художественный фильм. Режиссер Л.Гайдай.
22.00 Вести.
22.10 Блеф-клуб.
22.45 „КАРМАН" (Великобритания, 1998). Короткометражный фильм. Режиссер Д.Пилкингтон.
23.00 Новости культуры.
23.25 „Джазофрения". Ведущий И.Бутман.

НТВ

09.00 Сегодня.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Совершенно секретно.
10.15 Служба спасения.
10.50 Вкусные истории.
11.00 Сегодня.
15.00 Сегодня.
15.30 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 4-я серия.
16.40 „Внимание: розыск!" „Бандитский синдикат".
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.40 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 54-я серия. „ДУРЬ".
19.50 Детективный сериал „ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ БУРЖУЯ - 2". 5-я серия.
21.00 Сегодня.
21.35 Премьера. Кевин Спейси и Джин Уайлдер в комедийном боевике „НИЧЕГО НЕ ВИЖУ, НИЧЕГО НЕ СЛЫШУ" (США).
23.40 „Все сразу!" Ночные развлечения.

Гродно

10.00 «Віншуем Вас!»
17.00 Навіны.
17.15 «Віншуем Вас!» канал «Культура»
19.25 Навіны.
19.40 Дзень за днём
20.00 Дзіцячы экран.
20.15 «Віншуем Вас!»
20.25 «На густ і колер». Добрая праграма Яўгена Фалеева.
21.05 «Дзве версіі аднаго сутыкнення». Мастацкі фільм.

Sobota 31.08.2002

БТ

7:00 Новости.
7:10 Існасць. Духовная программа.
7:40 Худ. фильм „Мария-гроза" (Международный Французский Канал). 1-я серия.
8:30 Сад мечты. Передача для дачников.
9:00 Новости.
9:15 Мультсериал „Симба-футболист" (Италия).
9:40 Семейный сериал „Дракоша и Ко" (Россия).
10:00 Экран индийского кино. „Неукраденная невеста". 1-я серия.
11:35 Королевская охота.
12:05 Здоровье. Тележурнал.
12:30 Док. сериал „Гиганты столетия"
13:30 Видеофильм „Письма о добром и прекрасном"
13:55 Музеум. Портреты из Несвижской галереи.
14:10 Пять чудес.
14:45 Познавательный сериал для детей „Войти в танец"
15:00 Новости.
15:20 Из достоверных источников.
15:40 Сериал „VIP" (США).
16:25 П.Ришар в комедии „Игрушка" (Франция).
18:00 Новости.
18:25 „Славянский базар в Витебске-2002". Избранное.
19:10 И.Ливанов и С.Маковецкий в кинопритче В.Абдрашитова „Пьеса для пассажира" (Россия).
21:00 Панорама недели.
21:50 Спорт-курьер.
22:00 Психологический триллер „Зимняя спячка" (Германия).
24:00 Белорусская двадцатка.
0:30 Детективный сериал „Комиссар Шимански" (Германия).

ОНТ

08.00 Новости.
08.10 Ералаш.
08.15 Играй, гармонь любимая!.
08.55 Слово пастыря.
09.10 Мисс Марпл в детективе Агаты Кристи „Забытое убийство". Часть 1-я.
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 Смехопанорама Евгения Петросяна.
10.45 Смак.
11.05 Михаил Пуговкин, Евгений Герасимов в фильме „Незнакомый наследник".
12.35 „Серебряный шар". Вячеслав Невинный. Ведущий - В.Вульф.
13.10 Сериал „Правда о хищниках".
13.30 Дисней-клуб: „Утиные истории".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 „Останкинская башня: у всех на виду". Спецрепортаж .
14.30 Сериал „Беглец".
15.15 „Форс-мажор" с Николаем Фоменко.
15.50 Шутка за шуткой.
16.10 „Знатоки" возвращаются. Детектив „Подпасок с огурцом". Дело N 14. 1-я серия.
18.00 Вечерние новости.
18.15 Сандра Буллок в комедии „Пока ты спал".
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет „Наши новости".
21.00 Лирическая комедия „Как украсть миллион".
23.05 Роберт Де Ниро в триллере Мартина Скорсезе „Мыс страха". до 01.20.

РТР

09.20 „Сам себе режиссер"
10.20 „Сто к одному"
11.15 Валерий Гаркалин, Наталья Крачковская, Владимир Носик и Мария Аронова в комедии Михаила Кокшенова „Лифт уходит по расписанию". 2002
12.40 „ХА". Маленькие комедии
13.00 Вести.
13.20 Комедия „Приходите завтра".
15.00 Футбол. Чемпионат России. „Спартак" (Москва) - „Сатурн - Ren-TV" (Московская область).Прямая трансляция со стадиона Торпедо
17.00 „Моя семья"
17.55 „Аншлаг"
19.00 Вести.
19.25 Том Круз, Вэл Килмер и Мэг Райан в фильме „Топ Ган (Лучший стрелок)"
21.35 Ник Кэмпбелл, Кортни Кокс и Дэвид Аркетт в остросюжетном фильме „Крик-2"

КУЛЬТУРА

10.25 Мой цирк.
10.50 Бабушкины рецепты.
11.05 ГЭГ.
11.20 „В неизведанное". „Озерное чудище".
11.45 „МАКСИМ МАКСИМЫЧ. ТАМАНЬ" . Худ. фильм.
13.00 „Фантазеры из деревни Угоры". Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.15 „Дикая природа". „Бурый медведь". Док. фильм.
15.10 Е.Кузнецова. „Парный танец в одиночку". Исполняет Т.Семина.
15.50 „Чиполлино". Мультфильм.
16.25 Прогулки по Бродвею.
16.55 Звездные годы „Ленфильма".
17.35 „Сферы" с Иннокентием Ивановым.
18.15 „В вашем доме". Питер Устинов.
18.55 „ИЮЛЬСКИЙ ДОЖДЬ" Худ. фильм.
20.35 „Фрак народа". Авторская программа В.Оренова.
21.30 Новости культуры.
21.50 „Культ кино". „ДУХОВ ДЕНЬ" Худ. фильм.

НТВ

09.00 Сегодня.
09.15 Погода на завтра.
09.20 Сериал „УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". „ДУРЬ".
10.25 „Квартирный вопрос". „Двушкины хоромы".
11.00 Сегодня.
11.30 Путешествия натуралиста.
12.05 Юрий Соломин в криминальном фильме „СУВЕНИР ДЛЯ ПРОКУРОРА".
13.50 Вкусные истории.
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.30 „Пауло Коэльо и воины света" в сериале „Неизвестная планета".
16.25 Анжелика Варум и Леонид Агутин. „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
17.00 „Шоу Елены Степаненко". Юмористическая программа.
18.00 Сегодня.
18.35 Детектив „ОХОТА НА ЗОЛУШКУ". 12-я серия.
19.40 Боевик „ВО ИМЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ" („НИКО-4")
21.30 Профессиональный бокс. Наши на ринге. Василий Жиров против Хорхе Кастро.

Niedziela 1.09.2002

БТ

7:00 Новости.
7:15 Агромир. Информационно-аналитическая программа.
7:40 Худ. фильм „Мария-гроза" (Международный Французский Канал). 2-я серия.
8:30 Арсенал. Программа об армии.
9:00 Новости.
9:15 Мультиклуб.
9:40 Семейный сериал „Дракоша и Ко" (Россия).
10:05 Экран индийского кино. „Неукраденная невеста". 2-я серия.
11:50 „Всё нормально, мама!" Развлекательная программа.
12:30 Телевитамин.
13:00 „Дни белорусской письменности. Мстиславль". Док. фильм („Белвидеоцентр").
13:20 „Радуга над Витебском". Гала-концерт Международного фестиваля-конкурса детского творчества на „Славянском базаре в Витебске-2002".
13:50 Время местное. Репортажи из провинции.
14:15 „Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
14:45 Энциклопедия белорусского спорта. Гандбол.
15:00 Новости.
15:20 Криминальное досье.
15:45 „Черный замок Ольшанский". Художественный фильм по мотивам одноименного романа В.Короткевича („Беларусьфильм"). 1-я и 2 серии.
18:00 Белорусская двадцатка.
18:40 Ю.Богатырев и А.Кайдановский в приключенческом фильме режиссера Н.Михалкова „Свой среди чужих, чужой среди своих" („Мосфильм").
20:15 Судьба человека. Кузнецовы.
20:40 Телебарометр. Прогноз погоды.
21:00 Панорама аналитическая.
21:40 Спорт-курьер.
21:50 Драма режиссера Д.Бэдэма „Вниз по течению" (США).
23:35 Телевизионный Дом кино. Лучшие фильмы Открытого российского кинофестиваля „Кинотавр" (г.Сочи).
0:10 Сериал „VIP" (США).

ОНТ

08.00 Новости.
08.10 Ералаш.
08.15 Служу России!.
08.45 Дисней-клуб: „Тимон и Пумба".
09.10 Мисс Марпл в детективе Агаты Кристи „Забытое убийство". Часть 2-я.
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 „5 миллионов с „Галина Бланка".
10.15 Непутевые заметки с Дм.Крыловым.
10.35 Пока все дома.
11.10 Олег Даль, Маргарита Терехова в фильме „Расписание на послезавтра".
12.30 Спасатели. Экстренный вызов.
13.00 Кумиры. Юрий Шатунов.
13.30 Дисней-клуб: „Микки Маус и его друзья".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 Живая природа. „Правда о гризли".
15.05 Сериал „Беглец".
15.50 Русский экстрим.
16.15 „Знатоки" возвращаются. Николай Караченцов, Борис Щербаков в детективе „Подпасок с огурцом". Дело N 14. 2-я серия.
18.00 Джон Траволта в супербоевике Джона Ву „Сломанная стрела".
20.00 Время.
20.30 ОНТ представляет „Наши новости".
21.00 Хью Грант и Энди МакДауэл в комедии „Четыре свадьбы и одни похороны".
23.05 „На футболе" с Виктором Гусевым.
23.30 Мел Гибсон и Сигурни Уивер в триллере „Год опасной жизни".

РТР

08.35 „Америка: год спустя. Цветы на камнях"
09.05 „Америка: год спустя. Памятная черта"
09.40 „ХА." Маленкие комедии
09.50 „Городок". Дайджест. Развлекательная программа
10.25 Леонид Куравлев, Татьяна Пельтцер, Владимир Басов, Валерий Носик и Светлана Светличная в комедии „Ты - мне, я - тебе". 1976г
12.10 „Поколение „икс"- поколение „ноль"?"
13.00 Вести.
13.20 „Вокруг света"
14.15 „Диалоги о животных"
15.05 „Два рояля". Муз. программа.
16.05 „Комната смеха"
17.00 Джек Николсон, Мишель Пфайффер, Шер и Сьюзан Сарандон в фильме „Иствикские ведьмы" (США). 1987г
19.00 Вести. НЕДЕЛИ
20.10 ПРЕМИЯ БРИТАНСКОЙ КИНОАКАДЕМИИ. Роберт Де Ниро, Джеймс Вудс, Элизабет МакГоверн и Дэнни Айелло в фильме Серджо Леоне „Однажды в Америке"

КУЛЬТУРА

10.25 Сеть.ru.
10.50 „Под зеленой вуалью". Документальный фильм.
11.05 Недлинные истории.
11.20 „В неизведанное". „Гигантский варан".
11.45 „ЗЕЛЕНЫЙ ОГОНЕК" („Мосфильм", 1964). Художественный фильм. Режиссер В.Азаров.
13.00 „Пес в сапогах". Мультфильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 „Графоман". Автор и ведущий А.Шаталов.
14.15 „Культурная революция". „Все, что мешает строителям, нужно снести". Программа М.Швыдкого.
15.10 „Детства карусель". Киноконцерт.
15.25 „История Москвы". Документальный фильм из цикла „100 фильмов о Москве".
15.50 „В мире танца". „Корсар". American Ballet Theatre. Художественный руководитель труппы К.МакКензи. Запись 1999г.
17.35 Кинопанорама.
18.15 „Дом актера". „Семья Лисициан в кругу друзей".
19.00 „РОЗЫГРЫШ" („Мосфильм", 1976). Художественный фильм. Режиссер В.Меньшов.
20.35 „Гость в актерской студии". Энтони Хопкинс.
21.30 Новости культуры.
21.50 „ЗАТМЕНИЕ" (Италия - Франция, 1961). Художественный фильм. Режиссер М.Антониони.

ОНТ

09.00 Сегодня.
09.15 Погода на неделю.
09.20 Детектив „ОХОТА НА ЗОЛУШКУ". 12-я серия.
10.20 Александр Абдулов в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
11.00 Сегодня.
11.25 Служба спасения.
12.00 „Счастье - это когда тебя понимают ...". Фильм „ДОЖИВЕМ ДО ПОНЕДЕЛЬНИКА".
14.05 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 „Курортный роман". Ток-шоу. „Принцип „Домино".
16.35 „Очная ставка". „Четырнадцать негритят".
17.10 „Новейшая история": „1986г. „Гибель „Адмирала Нахимова".
18.00 Сегодня.
18.30 Амалия Мордвинова в детективе „ОХОТА НА ЗОЛУШКУ". 13-я серия (заключительная).
19.35 Джонни Депп, Аль Пачино и Майкл Мэдсен в криминальном боевике „ДОННИ БРАСКО - СТУКАЧ" (США).
22.00 Богуслав Линда и Агнешка Влодарчек в криминальном фильме „ОХРАННИК ДЛЯ ДОЧЕРИ (САРА)"

TVP-1

Poniedziałek

07:55 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:15 Lato z Czarodziejem
09:40 Kamienna tajemnica; serial
10:05 Budujemy Mosty
10:40 Stinky i Jake; serial
11:05 Pan Złota Rączka; serial
11:25 Słodkie zmartwienia; serial
11:50 Moda jak pogoda
12:20 Wyprzedzić chorobę
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:10 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Z Cetniewa po złoto
16:35 Plebania; serial
17:25 Zdrowy uśmiech
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Śmiechu warte
19:10 Lato z rozrywką
19:55 5 minut o Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Rififi po sześćdziesiątce; komedia
22:35 Mój ślad w Telewizji
22:40 Tele-Maski 2002
00:05 Monitor Wiadomości
00:20 Magiczne kule; film fab.
02:00 Sprawy rodzinne; serial

Wtorek

07:45 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:10 Gawęda muzyczna Mistrza
09:40 Kamienna tajemnica; serial
10:05 Rower Błażeja
10:35 Animowane bajki świata
11:00 Pan Złota Rączka; serial
11:20 Słodkie zmartwienia; serial
11:50 Bezpieczna Jedynka
12:15 Rok w ogrodzie
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:10 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Bez etatu
16:35 Plebania; serial
17:25 Zdrowy uśmiech
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Gra o Stocznię
19:50 Książki na lato
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Wielka wsypa; film fab.
22:50 Mój ślad w Telewizji
23:10 film dok.
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 Plus minus
00:35 I rozpadł się raj...; film fab.
02:35 Sprawy rodzinne; serial

Środa

07:50 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:10 Ela-encyklopedia lata dla dzieci
09:40 Kamienna tajemnica; serial
10:05 Budujemy Mosty
10:30 Jak Kozacy; serial anim.
11:00 Pan Złota Rączka; serial
11:30 Słodkie zmartwienia; serial
11:50 Złote łany; telenowela
12:15 Zwierzęta świata
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Zaginiony świat; serial
14:15 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Euroexpress
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Lokatorzy; serial
19:05 Bioterror; film dok.
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 W sieci kłamstw; film fab.
22:45 Mój ślad w Telewizji
22:50 Kronika kryminalna Jedynki
23:15 Oblicza mediów
23:40 5 minut o Unii Europejskiej
23:50 Monitor Wiadomości
00:05 Droga w świetle księżyca; dramat
01:20 Życie jak muzyka; telenowela

Czwartek

08:00 Podróże małe i duże
08:15 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko; serial
09:00 Wiadomości
09:10 Gawęda muzyczna Mistrza
09:40 Kamienna tajemnica; serial
10:05 Rower Błażeja
10:35 Zatour; serial anim
11:05 Pan Złota Rączka; serial
11:25 Słodkie zmartwienia; serial
11:50 Babiniec
12:20 Lecznica pod św.Franciszkiem; serial
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:30 Zaginiony świat
14:15 Rewolwer i melonik
15:10 Klan; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Program publicystyczny
16:35 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Lokatorzy; serial
19:10 Sentymentele
19:50 Książki na lato
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:56 Sport
21:01 Pogoda
21:10 Poker z mafią; serial
22:25 Mój ślad w Telewizji
22:35 Sprawa dla reportera
23:10 Publicystyka
23:45 Monitor Wiadomości
00:00 Piątek; Friday; film fab.
01:35 Życie jak muzyka

Piątek

07:55 Podróże małe i duże
08:20 Telezakupy
08:35 Górnicze miasteczko
09:00 Wiadomości
09:10 Kuchnia wróżki
09:25 Julek i zwierzęta
09:40 Kamienna tajemnica; serial
10:10 Raj
10:40 Pan Złota Rączka; serial
11:00 Słodkie zmartwienia; serial
11:25 Złote łany
11:55 Gwiazdy w Jedynce
12:20 Wielkie sprzątanie
12:40 Telezakupy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Rewolwer i melonik; serial
15:10 Klan; telenowela
15:30 publicystyka
16:00 Wiadomości
16:10 Plebania; serial
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Randka w ciemno
19:45 Jaka to melodia?
20:10 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:10 Hubal; dramat
23:20 Mój ślad w Telewizji
23:25 50 lat TVP
23:50 Monitor Wiadomości
00:00 Studio sport
00:40 Rekiny i płotki; serial
02:30 Motown Live

Sobota

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:15 Plemię; serial
09:40 Wakacje z Ziarnem
10:05 Biuro podróży 5-10-15
10:35 Walt Disney przedstawia
11:55 Kolejka
12:30 Lasy i Ludzie
13:00 Podróżnik
13:25 Kwadrans na kawę
13:45 Kobiety Białego Domu
14:00 Wiadomości
14:10 Rewolwer i melonik; serial
15:05 Słoneczny patrol; serial
16:00 Piraci
16:25 Plebania; serial
17:00 Zwierzęta świata
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Kochamy polskie seriale
19:35 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
20:56 Pogoda
21:05 Królowa miecza; serial
21:55 Koncert
22:35 Amazonka w ogniu; film fab.
00:00 Switch back; film fab.
02:00 Jerry i Tom; film fab.
03:35 Nash Bridges; serial

Niedziela

07:30 Proszę o odpowiedź
07:45 Przystanek Unia
08:35 Latające misie
09:05 Legenda o Wilhelmie Tellu; serial
10:00 Teleranek na wakacjach
10:30 Myślisz o kimś?
11:00 Wojna domowa; serial
11:40 Piknik Olimpijski
12:00 Święto Dziękczynienia
14:00 Wiadomości
14:10 Piknik Olimpijski
14:20 Malowanki polskie
14:50 Łąka; widowisko poetyckie
15:20 Un pique chez Osiris - film fab.
17:10 Piknik Olimpijski
17:20 Bezpieczna Jedynka
17:45 Piknik Olimpijski
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 Lokatorzy; serial
19:05 Śmiechu warte
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
20:57 Pogoda
21:05 Dwie miłości; melodramat
22:40 Kronika wypadków miłosnych; film fab.
01:05 Sportowa Jedynka
01:25 Film dok.

Poniedziałek 26.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 PROGRAM LOKALNY
09:30 Co ludzie powiedzą; serial
10:00 M jak miłość
10:50 Praca dla każdego
11:00 Margerita czyli podróż w nieznane
11:30 Szaleństwa panny Ewy; serial
12:20 Tajemnice królestwa oceanu
12:50 Uwagi na temat przyszłości
13:05 Podróż przez Amerykę Płd.
13:55 Abecadło dźwięków
14:00 Panorama
14:10 Śląska laba
15:00 Przygody Chucka Finn'a
15:25 Arka Noego
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Zgadula; teleturniej
17:55 Złotopolscy; telenowela
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
19:55 Święta wojna
20:30 W cieniu Kremla
21:00 M jak miłość; serial
22:00 Śpiewające Fortepiany
23:00 Panorama
23:35 997-magazyn kryminalny
00:15 Martwi i pogrzebani; horror
01:50 Sam Rivers Trio

Polonia

08:00 Film anim. dla dorosłych
08:05 Kawalerki; serial
08:35 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; telenowela
09:45 Bolek i Lolek w Europie
09:55 Zabawy językiem polskim
10:20 Dziewczyna i chłopak;
11:10 Rozumieć sztukę
11:30 Pan Adam;
11:50 Ojczyzna-polszczyzna
12:05 Małe ojczyzny
12:30 Rewizja nadzwyczajna
13:00 Wiadomości
13:15 Zielona miłość; serial
14:40 Kochamy polskie seriale
15:10 Biografie
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel; magazyn
16:25 Rozumieć sztukę
16:45 Pan Adam;
17:10 Ojczyzna-polszczyzna
17:30 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:25 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek w Europie
19:00 Dziewczyna i chłopak;
19:50 Fitness Club; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Zielona miłość; serial
22:30 Lato z klasyką
23:00 Panorama
23:30 Wielkie chwile polskiego futbolu
00:25 Sprawa dla reportera
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Pogranicze w ogniu; serial
02:15 Pomysłowy Dobromir
02:30 Wiadomości
03:00 Fitness Club; telenowela
03:30 Zielona miłość; serial
05:00 Wielkie chwile polskiego futbolu
06:00 Panorama
06:30 Oddam życie za pracę;
07:00 Ojczyzna-polszczyzna
07:15 Zaproszenie
07:35 Rewizja nadzwyczajna

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:25 Serial anim.
08:50 Crime Story – serial
09:45 Jezioro marzeń – serial
10:40 Miodowe lata - serial
11:15 Graczykowie - serial
11:45 Różowe lata 70. - serial
12:15 Idol
13:15 Różowa pantera - serial
13:30 Adam i Ewa - serial
14:00 Apetyt na miłość
14.30 Z afrykańskiego pamiętnika-serial
15:20 Teleturniej
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu – serial
17:50 Crime Story - serial
18:45 Różowa pantera – serial
18:50 Sabrina, nastoletnia czarownica - serial
19:15 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Rodzina zastępcza - serial
21:30 Świat wg Kiepskich - serial
22:00 Zbyt wiele - komedia
00:10 Informacje
00:30 Graffiti
00:45 Różowe lata 70. - serial
01:00 Kosmiczne wojny - serial
01:15 Antybiotyki
02:00 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kostek - serial
08:00 Zuzia i jej przyjaciele
08:30,09:30,10:30,11:30,12:30,13:30, 14:30,15:30,16:30,17:30,18:30, 21:30,22:30,23:30- Kurier
08:45 Kasztaniaki - bajka
09:15 Surfowanie na ekranie
10:00 Święta na świecie
10:40 Serial
11:45 Telekurier
12:45 Wielkopolski burmistrz
13:15 To jest temat
13:35 Jazz
14:45 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Lassie - serial
16:40 Obiektyw
17:00 Pod Twoją obronę
17:45 Przegląd gospodarczy
18:15 Służewiec 2002
19:00 Obiektyw
19:30 Sami o sobie
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:00 Telekurier
21:55 Echa dnia
22:45 Obiektyw
23:15 To jest temat
23:50 Zwodnica - dramat
01:20 Jazz nocą
01:45 Raport

Wtorek 27.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 50 lat TVP
10:55 Podróże kulinarne
11:20 Latające machiny film fab.
12:45 Krajobraz Polski
13:00 Tajemnice królestwa oceanu;
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Szalone piosenki „Szalonego statku"
15:00 Przygody Chucka Finn'a;
15:25 30 ton!
15:50 Doktor z alpejskiej wioski;
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Zgadula
17:55 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
19:55 Słodkie oczy; film fab.
21:00 M jak miłość
22:00 Wieczór z Jagielskim
22:40 Latoteka
23:00 Panorama
23:35 Jak daleko stąd, jak blisko;
02:10 Łupaszko-cz.2; film dok.

Polonia

08:00 Animacje dla dorosłych
08:05 Kawalerki; serial
08:30 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Fitness Club; telenowela
09:45 Bolek i Lolek
09:55 Łowcy przygód
10:15 Maszyna zmian; serial
10:45 Kolorowe nutki
10:55 Sonata na spracowane ręce
12:10 Dotknięcie Afryki
12:35 Złoty pilot
13:00 Wiadomości
13:15 Plebania; serial
13:40 Wielkie chwile polskiego futbolu
14:35 Polonica
15:30 Kolejka - Lista przebojów
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel; magazyn
16:25 Kresowa Dusza
16:40 Wesele w Kadzidle
16:55 Śladami przeszłości
17:05 Raj; magazyn katolicki
17:30 Nie tylko dla komandosów
18:00 Teleexpress
18:25 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek; serial anim
19:00 Łowcy przygód
19:20 Maszyna zmian; serial
19:50 Fitness Club; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Kolumbowie; serial
22:00 Plebania; serial
22:25 Kolejka
23:00 Panorama
23:35 Mądrej głowie „Jak z prawy?"
00:25 997-magazyn kryminalny
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Kolejka
01:45 Gruby; serial
02:15 Bajki Bolka i Lolka
02:30 Wiadomości
03:00 Fitness Club; telenowela
03:30 Kolumbowie; serial
04:30 Plebania; serial
04:55 Zwierzenia kontrolowane
05:30 Złoty pilot
06:00 Panorama
06:25 To widzowie podziwiali
07:30 997-magazyn kryminalny

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Seriale anim.
08:50 Crime Story – serial
09:45 Jezioro marzeń - serial
10:40 Świat według Kiepskich - serial
11:15 Rodzina zastępcza - serial
11:45 Różowe lata 70. - serial
12:15 Idol
13:15 Różowa pantera - serial
13:30 Adam i Ewa - serial
14:00 Rozwód po amerykańsku
14:30 Z głową w chmurach - serial
15:10 Zerwane więzi - talk show
16:15 Kosmiczne wojny - serial
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Jednostka Delta - serial
18:45 Różowa pantera - serial
18:50 Sabrina, nastoletnia czarownica - serial
19:15 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Graczykowie - serial
21:30 Samo życie – serial
22:00Kłopoty z facetami komedia
00:00 Informacje
00:25 Graffiti
00:35 Przyjaciele - serial
01:05 Playboy
02:05 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kostek - serial
08:00 Waldo Wspaniały - serial
08:30,09:30,10:30,11:30,12:30,13:30, 14:30,15:30,16:30,17:30,18:30, 21:30,22:30,23:30- Kurier
08:45 Kasztaniaki - bajka
09:10 Sami o sobie
09:15 Surfowanie na ekranie
10:00 Wielkie jeziora
10:40 Serial
11:45 Telekurier
12:45 Wielkopolski burmistrz
13:15 To jest temat
13:35 Jazz
14:45 Agrobiznes
15:00 Świat - magazyn
15:45 Eurotel Polska 2002
16:00 Lassie - serial
17:00 Pod Twoją obronę
17:45 Telenowyny
18:00 Kwartet
18:15 To jest temat
18:50 Przedmioty i my
19:00 Obiektyw
19:30 Sami o sobie
20:10 Przyroda na świecie
20:30 Niegrzeczne aniołki - serial
21:00 Telekurier
21:55 Echa dnia
22:15 Przedmioty i my
23:50 Tragikomedia
01:20 Doktor Finlay - serial

Środa 28.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 Spotkanie z balladą
11:00 Modelki
11:30 Cudowne zaklęcie; baśń
13:00 Abecadło dźwięków
13:05 Wspomnienia konika na biegunach
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Pół żartem, pół serial
15:00 Przygody Chucka Finn'a; serial
15:25 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:25 Ach, jak przyjemnie!
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 Program lokalny
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
22:00 M jak miłość; serial
23:00 Panorama
23:35 Długa droga do domu; dramat
01:15 Nowojorscy gliniarze; serial
01:55 Ogólnopolski Przegląd Piosenki Autorskiej

Polonia

08:00 Kawalerki; serial
08:35 Wielka historia małych miast
08:00 Wiadomości
08:20 Fitness Club; telenowela
08:45 Bolek i Lolek
09:55 Dziecięce festiwale
10:20 Trzy misie; serial
10:45 Kolorowe nutki
11:00 Przyrodnicy
11:15 Rozmowy na nowy wiek
11:45 Raj
12:10 Mądrej głowie „Jak z prawy?"
13:00 Wiadomości
13:15 Dolina Issy; film fab
15:05 Kolumbowie; serial
16:00 Wiadomości
16:10 Eurotel; magazyn
16:20 Przyrodnicy
16:40 Rozmowy na nowy wiek
17:05 Euroexpress
17:30 Skarbiec
18:00 Teleexpress
18:25 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek; serial
18:55 Dziecięce festiwale
19:20 Trzy misie; serial anim
19:50 Fitness Club; telenowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Wieści polonijne
21:20 Dolina Issy; film fab
23:05 Panorama
23:30 Tylko rock
00:25 Ze sztuką na ty
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Euroexpress
01:45 Znak orła; serial
02:15 Nils i dzikie gęsi
02:30 Wiadomości
03:00 Fitness Club; telenowela
03:30 W zawieszeniu; dramat
05:10 Pamiętaj o mnie...
05:40 Wieści polonijne
06:00 Panorama
06:30 Tylko rock
07:25 Ze sztuką na ty

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim
08:25 Raz, dwa, trzy - śpiewaj ty
08:50 Jednostka Delta - serial
09:50 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:35 Graczykowie - serial
11:10 Podryw kontrolowany
11:40 Przyjaciele - serial
12:10 Idol
13:00 Różowa pantera - serial
13:15 Adam i Ewa - serial
13:45 Apetyt na miłość-teleturniej
14:15 Z głową w chmurach - serial
15:15 Rozbij bank - teleturniej
16:15 Kosmiczne wojny - serial
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Crime Story- serial
18:45 Różowa pantera - serial
18:50 Sabrina, nastoletnia czarownica - serial
19:15 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Rodzina Zastępcza - serial
21:30 Świat według Kiepskich - serial
22:15 W pogoni za Lolą - komedia
00:15 Informacje
00:40 Graffiti
00:50 Przyjaciele - serial
01:20 Playboy
02:30 Muzyka na BIS

Białystok

07:30 Kostek - serial
08:00 Zuzia i jej przyjaciele - serial
08:30,09:30,17:30,18:30, 21:30,22:30,23:30- Kurier
08:45 Dany, opowiedz mi
09:00 Obiektyw
09:15 Koneser
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:45 Europa w zagrodzie
18:15 To jest temat
18:50 Do szczęścia inaczej
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 U siebie
19:50 Tajemnice Śląska
20:20 Regiony kultury
20:30 Skarb sekretarza - serial
21:00 Telekurier
21:55 Echa dnia
22:15 Do szczęścia inaczej
22:25 Koneser
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska
23:15 To jest temat
23:50 Nasze jest niebo - komedia
01:20 Doktor Finlay - serial

Czwartek 29.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 Konin 2002
10:50 Abecadło dźwięków
11:00 Modelki; telenowela
11:30 Srebrny rumak; film fab
13:05 Biuro ogłoszeń
13:30 Wielkie romanse XX wieku
14:00 Panorama
14:10 Kabaret wśród gwiazd
15:00 Przygody Chucka Finn'a;
15:25 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
16:55 Studio sport; Puchar UEFA
21:00 M jak miłość; serial
21:55 Studio sport; Puchar UEFA
00:00 Panorama
00:30 Nowojorscy gliniarze
01:15 Praca dla każdego
01:25 Prominent; dramat

Polonia

08:00 Film anim. dla dorosłych
08:05 Kawalerki; serial
08:35 Wielka historia małych miast
09:00 Wiadomości
09:20 Spółka rodzinna; serial
09:50 Bolek i Lolek; serial anim
09:55 Zgadnij odpowiedz
10:00 Przewodnik Włóczykija
10:20 Przygody dzielnego Sylvana
10:45 Kolorowe nutki
11:00 Sekrety zdrowia
11:15 Kwadrans na kawę
11:30 Antologia Literatury Emigracyjnej
11:45 Violetta
12:40 Szkoły języka i kultury polskiej
13:00 Wiadomości
13:15 Twórcy naszej tradycji
13:55 Nadrzecze
14:15 Benefis Jana Miodka
15:10 Wieści polonijne
15:25 Ze sztuką na ty
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel
16:25 Sekrety zdrowia
16:40 Kwadrans na kawę
16:55 Antologia Literatury Emigracyjnej
17:15 Babiniec
17:40 Szkoły języka i kultury polskiej
18:00 Teleexpress
18:25 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek; serial
18:55 Przewodnik Włóczykija
19:20 Przygody dzielnego Sylvana
19:50 Spółka rodzinna; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Twórcy naszej tradycji
21:45 Benefis Jana Miodka
22:35 To widzowie podziwiali
23:45 Szkoły języka i kultury polskiej
00:00 Panorama
00:25 Nadrzecze
00:50 Biografie
01:35 Monitor Wiadomości
01:50 Na krakowskim trakcie
02:15 Przygody Koziołka Matołka
02:30 Wiadomości
03:00 Spółka rodzinna; serial
03:30 Twórcy naszej tradycji
04:10 Nadrzecze
04:30 Benefis Jana Miodka
05:25 Szkoły języka i kultury polskiej
05:35 Zaproszenie
06:00 Panorama
06:30 Świat dzieckiem podszyty
07:00 Babiniec
07:30 Małe ojczyzny

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Seriale anim.
08:50 Crime Story - serial
09:45 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:35 Świat wg Kiepskich - serial
11:15 Rodzina zastępcza - serial
11:50 Przyjaciele - serial
12:10 Słoneczny patrol -serial
13:10 Różowa pantera - serial
13:25 Adam i Ewa - serial
13:55 Twój lekarz
14:25 Z głową w chmurach - serial
15:20 Magazyn muzyczny
16:20 Kosmiczne wojny - serial
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:45 Jednostka Delta - serial
18:45 Różowa pantera - serial
18:50 Sabrina, nastoletnia czarownica - serial
19:15 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Xena, wojownicza księżniczka - serial
21:00 Graczykowie - serial
21:30 Samo życie - serial
22:00 Idol
23:00 Boston Public - serial
00:00 Informacje
00:25 Graffiti
00:35 Przyjaciele - serial
01:05 Morderstwo Morrisonów - dramat
02:45 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Kostek - serial
08:00 Serial anim
08:30,09:30,17:30,18:30, 21:30,22:30,23:30- Kurier
08:45 Kasztaniaki
09:00 Obiektyw
09:15 Kinoman
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:45 Małe ojczyzny
18:15 To jest temat
19:00 Obiektyw
19:30 Jak uciec przed lekarzem
20:00 Podpowiedzi w plenerze
20:20 Regiony kultury
20:30 Skarb sekretarza - serial
21:00 Telekurier
21:55 Echa dnia
22:15 Kinoman
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska 2002
23:15 To jest temat
23:50 Królestwo - serial obycz.
01:05 Studnia - dramat

Piątek 30.08.2002

TVP 2

08:50 Studio urody
09:00 Program lokalny
09:30 Złotopolscy; telenowela
10:00 Koniec babiego lata; film
11:00 Modelki; telenowela
11:30 Galgameth; film fab.
13:05 Biuro ogłoszeń
13:30 To twoja droga
13:50 Abecadło dźwięków
14:00 Panorama
14:10 Kabaret wśród gwiazd
15:00 Przygody Chucka Finn'a
15:25 Tata, a Marcin powiedział
15:35 Taksówka Jedynki
15:50 Doktor z alpejskiej wioski; serial
16:40 PROGRAM LOKALNY
17:00 Panorama
17:30 Ach, jak przyjemnie!
17:50 Złotopolscy; telenowela
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Czterdziestolatek - 20 lat później; serial
21:00 Studio sport
23:50 Panorama
00:20 Oczarowanie; dramat

Polonia

08:00 Animacje dla dorosłych
08:05 Ciuciubabka; film obycz
09:00 Wiadomości
09:20 Mąż pod łóżkiem; nowela
09:50 Bolek i Lolek
10:00 Król zwierząt
10:25 Hrabia Kaczula
10:45 Kolorowe nutki
11:00 Wielcy reformatorzy teatru
11:20 W rajskim ogrodzie
11:45 Sensacje XX wieku
12:15 Biografie
13:00 Wiadomości
13:10 Zespół adwokacki; serial
14:00 Hity satelity
14:15 Wieczór z Jagielskim
14:50 To widzowie podziwiali
16:00 Wiadomości
16:15 Eurotel
16:25 Wielcy reformatorzy teatru
16:45 W rajskim ogrodzie
17:10 Nie tylko o...
17:30 Sensacje XX wieku
18:00 Teleexpress
18:25 Gość Jedynki
18:35 Bolek i Lolek; serial
19:00 Król zwierząt
19:25 Hrabia Kaczula
19:50 Mąż pod łóżkiem; nowela
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:05 Zespół adwokacki; serial
21:55 Hity satelity
22:05 Bezludna wyspa
23:00 Mieliśmy wtedy po 16 lat
23:50 Panorama
00:15 Życie na gorąco; serial
01:30 Monitor Wiadomości
01:45 Droga Wrocławia do EXPO
02:15 Miś Uszatek
02:30 Wiadomości
03:00 Mąż pod łóżkiem; nowela
03:30 Zespół adwokacki; serial
04:25 Bezludna wyspa
05:20 Prawdziwe psy; serial
05:45 Hity satelity
06:00 Panorama
06:25 Sensacje XX wieku
06:45 Śladami faraonów
07:00 Nie tylko o...
07:15 Podróże kulinarne
07:40 Obóz nad jeziorem

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Serial anim.
08:25 Szkoła przetrwania
08:50 Jednostka Delta - serial
09:50 Xena, wojownicza księżniczka - serial
10:45 Graczykowie - serial
11:15 Podryw kontrolowany
11:45 Przyjaciele - serial
12:10 Strażnicy miasta - serial
13:00 Różowa pantera - serial
13:15 Adam i Ewa - serial
13:45 Apetyt na miłość
14:15 Z afrykańskiego pamiętnika
15:15 Disco relaks
16:15 Kosmiczne wojny - serial
16:45 Informacje
17:05 Serca na rozdrożu - serial
17:50 Crime Story - serial
18:45 Różowa pantera – serial
18:50 Sabrina, nastoletnia czarownica - serial
19:15 Adam i Ewa - serial
19:45 Informacje
20:10 Jezioro marzeń - serial
21:00 Idol
22 00 Pierwszy rok służby - serial sensac
23:00 Z Archiwum X – serial
00:00 Informacje
00:20 Pogoda
00:25 Graffiti
00:35 Różowe lata 70. - serial
01:05 Ostatnia misja - film przyg.
02:45 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Zuzia i jej przyjaciele
08:30 Kurier
08 45 Dany, opowiedz mi – serial
09:00 Obiektyw
09:15 Kinoman
09:25 Koneser
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:30 Kurier
17:45 Wyprawa za jeden uśmiech
18:15 Znaki czasu
18:30 Kurier
18:50 Koneser
19:00 Obiektyw
19:20 Gość dnia
19:30 Okiem reportera
19:50 Portrety
20:20 Regiony kultury
20:30 Skarb sekretarza - serial
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:55 Echa dnia
22:15 Surfowanie na ekranie
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:05 Eurotel Polska
23:15 Patrol Trójki
23:30 Kurier Polska
23:55 Potęga obrazu

Sobota 31.08.2002

TVP 2

08:00 Echa tygodnia
08:30 Spróbujmy razem
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:55 Ballada o ścinaniu drzewa; film
11:25 Diana: historia księżnej
12:10 Krótka seria
12:40 Tom i Jerry; serial anim.
13:00 Super Mario Bros; film fab.
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:00 Śpiewające Fortepiany
17:00 Na dobre i na złe; serial
18:00 Święta wojna; serial
18:30 30 ton!
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
19:55 Czterdziestolatek - 20 lat później; serial
22:50 Słowo na niedzielę
23:00 Panorama
23:35 Fatalna namiętność; dramat
01:35 Strefa zbrodni; film fab.

Polonia

08:00 Echa tygodnia
08:30 Zabytki Kultury Ludowej
09:00 Wiadomości
09:15 Grupa specjalna Eko
09:40 Wakacje z Ziarnem
10:05 Hity satelity
10:20 Parada oszustów; serial
11:15 Tam gdzie jesteśmy
11:40 Zaproszenie
12:00 Fitness Club; telenowela
13:25 Pamiętaj o mnie...
14:00 Wiadomości
14:10 Jan Serce; serial
15:40 Tu jest ojczyzna
16:00 Piraci
16:25 Zielone kasztany; film
18:00 Teleexpress
18:25 Gość Jedynki
18:40 Szept prowincjonalny
19:00 Złoty pilot
19:20 Blue Cafe na Pietrynie
19:50 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Jan Serce; serial
22:30 Mój ślad w Telewizji
22:40 Nie tylko o...
23:00 Panorama
23:30 Polonica
00:20 I Ogólnopolski Konkurs
01:15 Tu jest ojczyzna
01:35 Złoty pilot
02:00 Nie tylko dinozaury
02:15 Dziwny świat KotaFilemona
02:30 Wiadomości
03:00 Fitness Club; telenowela
04:25 Jan Serce; serial
06:00 Panorama
06:25 Ekstradycja 2; serial
07:20 Wieczór z Jagielskim

Polsat

07:00 Disco Relax
08:00 Twój lekarz
08:15 Wystarczy chcieć
08:30 Program religijny
09:00 Serial anim
09:30 Psotny Bill - serial
10:00 Jednorożec Kleo – serial
10:30 Power Rangers - serial
11:00 Hitmania
12:00 Diana i ja - komedia
13:50 Xanadu - musical
15:35 Raz, dwa, trzy
16:05 4 x 4 - magazyn mot.
16:35 Niewiarygodne, ale prawdziwe - serial
16:45 Informacje
17:00 David Copperfield
17:55 Roswell: w kręgu tajemnic - serial
18:50 Asy z klasy - serial
19:45 Informacje
20:05 Zerwane więzi
21:00 Pociąg śmierci do Denver - thriller
21:40 Graczykowie- serial
22:40 Powrót na planetę małp - film fantastyczny
00:30 Wstrząsy II: wielkie larwy wróciły - horror
02:15 Muzyka na BIS

Białystok

06:35 Kostek - serial
08:00 Zuzia i jej przyjaciele
08:30 Kurier
08:45 Reksio - serial anim
09:00 Obiektyw
09:10 Diagnoza
09:15 Kinoman
09:25 Koneser
09:35 Znane nieznane
10:00 Świat Polska 2002
10:30 Kurier
10: 45 Powrót nieustraszonych zabójców pomidorów - komedia
12:30 Kurier
12:35 Sfinks - zagadki historii
13:30 Kurier
13:45 Motoświat
14:15 Reportaż tygodnia
14:30 Kurier Polska
14:45 Lizzie McGuire - serial
15:15 Książka dla dzieci
15:30 Kurier
15:35 U siebie
16:30 Kurier
16:45 Gość dnia
17:00 Diagnoza
17:30 Kurier
17:45 IV Europejski Festiwal Piosenki Szantowej
18:30 Kurier
18:35 Świat Polska 2002
18:50 Podlaska Galeria Prezentacji
19:00 Obiektyw
19:20 Znane nieznane
19:30 Okiem reportera
19:50 Portrety
20:00 Skarby ukryte - dramat psych.
21:00 Telekurier bis
21:30 Kurier
21:55 Przegląd gospodarczy
22:20 Kulturalny wywiad
22:30 Kurier
22:45 Obiektyw
23:00 Portrety
23:30 Kurier Polska
23:50 Potęga obrazu
00:55 Lazurowy dynamit - film obyczajowy

Niedziela 1.09.2002

TVP 2

08:00 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 Program lokalny
10:00 M jak miłość; serial
10:50 Nie tylko dla komandosów
11:35 Pieśń ziemi
12:30 Podróże kulinarne
13:00 Złotousty; film fab.
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:00 Szansa na sukces
17:00 Na dobre i na złe; serial
18:00 Święta wojna; serial
18:30 7 dni świat
19:00 Program lokalny
19:22 Pogoda
19:30 Panorama
20:00 Szansa na sukces
22:05 Z Archiwum X; serial
23:00 Panorama
23:35 Nowojorscy gliniarze; serial
00:25 Tele-Maski 2002
01:45 Caravaggio; film fab.

Polonia

08:00 Słowo na niedzielę
08:05 M jak miłość; serial
08:50 Świątynie drewniane
09:20 Biografie
10:10 Niedzielne muzykowanie
10:40 Złota maska; melodramat
12:00 Spółka rodzinna; serial
12:25 Spółka rodzinna; serial
13:00 Anioł Pański
13:15 Madonny polskie
13:40 Lato z klasyką
14:00 Transmisja Mszy Świętej
15:20 Stawka większa niż życie
16:15 Graj z Kuroniem
16:40 Święta wojna; serial
17:05 Biografie
18:00 Teleexpress
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 M jak miłość; serial
19:20 Nie tylko o...
19:50 Kochamy polskie seriale
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Duże zwierzę; film fab.
22:15 Mój ślad w Telewizji
22:20 Szansa na sukces
23:15 Święto Dziękczynienia za Plony
23:30 Ekstradycja 2; serial
00:30 Biesiada pod żaglami
01:30 M jak miłość; serial
02:15 Przygody Bolka i Lolka
02:30 Wiadomości
03:00 Spółka rodzinna; serial
04:00 Duże zwierzę; film fab.
05:15 Mój ślad w Telewizji
05:20 Święto Dziękczynienia za Plony
05:35 Stawka większa niż życie; serial
06:30 Pamiętaj o mnie...

Polsat

07:00 Disco Polo Live
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Program religijny
09:00 Smocze opowieści, serial anim
09:30 Psotny Bill - serial
09:55 Szkoła przetrwania
10.30 Power Rangers - serial
11:00 Disco Relax
12:00 Słoneczny Patrol, serial
13:00 Film fab.
14:45 Strażnicy Miasta - serial
15:35 Benny Hill - serial kom.
16:05 Niewiarygodne, ale prawdziwe - serial
16:30 Fundacja Polsat
15:45 Informacje
17:00 Polski Monopol Loteryjny „Fortuna"
17:05 Samo życie - serial
18:00 Mecz - piłka nożna
19:45 Informacje
20:05 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze - serial
21:00 IDOL
22:00 Film fab.
23:55 Kino nocne
01:35 Muzyka na BIS

Białystok

07:35 Kostek - serial
08:00 Zuzia i jej przyjaciele - serial
08:30 Kurier
08:45 Reksio - serial anim
09:00 Obiektyw
09:10 Sami o sobie
09:55 Koneser
10:00 Świat - magazyn międzynarodowy
10:30 Kurier
10:45 Film fab.
12:30 Kurier
12:35 Sfinks - zagadki historii
13:30 Kurier
13:45 Motoświat
14:15 Reportaż
14:30 Kurier
14:45 Lizzie McGuire - serial
15:10 Książka dla dzieci
15:30 Kurier
15:35 Telenowyny
15:50 Kwartet
16:00 Kowalski i Schmidt
16:30 Kurier
16:40 U źródeł wiary
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Telemagazyn
18:30 Kurier
18:35 Świat - magazyn międzynarodowy
19:00 Obiektyw
19:20 Koneser
19:30 Opowieści bałtyckie
19:45 Muzyczne lato
20:00 Film fab.
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:40 Prognoza pogody
21:55 Przegląd gospodarczy
22:20 Książka tygodnia
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Sport
23:30 Kurier
22:45 Prognoza pogody
23:50 Sport

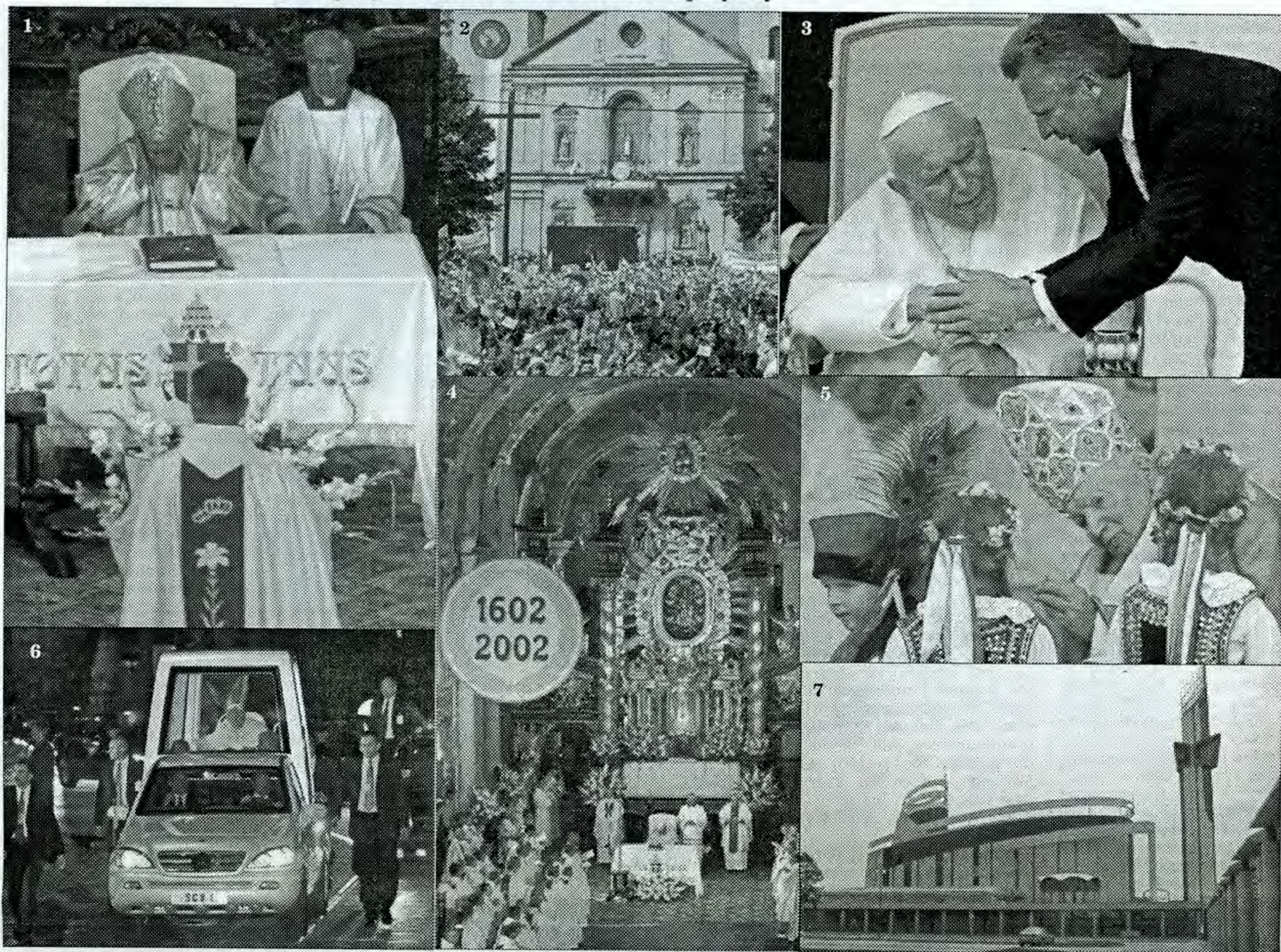
Bądźcie miłosierni!

Pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny

ciąg dalszy ze str. 1

Następnie Jan Paweł II wspomagany przez czterech kardynałów dokonał poświęcenia świątyni.

We mszy w Łagiewnikach wzięli udział również politycy, m.in. były prezydent Lech Wałęsa, z którym Papież, wychodząc, zamienił kilka słów, i były prezydent na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski. Według szacunków policji, w sobotę w łagiewnickiej bazylice zgromadziło się 4 tys. wiernych, a przed nią 10 tys. Na trasie z pałacu arcybiskupiego do Łagiewnik na Jana Pawła II czekało około 200 tys. ludzi.

1 - msza św. w Kalwarii Zebrzydowskiej, 2 - pielgrzymi w Kalwarii Zebrzydowskiej, 3 - spotkanie Jana Pawła II z Aleksandrem Kwaśniewskim, 4 - msza św. w Kalwarii Zebrzydowskiej, 5 - powitanie papieża, 6 - papamobile, 7 - sanktuarium w Łagiewnikach

Niedziela, 18 sierpnia

„Doświadczając miłosiernej miłości Boga, mamy być miłosierni wobec braci" — powiedział papież w homilii. *„Bóg, okazując nam miłosierdzie, chce, byśmy byli świadkami miłosierdzia w świecie"*.

Gdy człowiek przeżywa lęk przed przyszłością — stwierdził papież — trzeba, aby orędzie o miłosiernej miłości zabrzmiało z nową mocą. Kościół głosi je nie tylko słowem, ale także praktyką miłosierdzia. Dlatego wskazuje przykłady ludzi oddanych sprawie miłosierdzia — takich, jak czworo nowo beatyfikowanych. Wśród nich błogosławiony Zygmunt Szczęsny Feliński, arcybiskup Warszawy w czasie niewoli narodowej, w duchu miłości społecznej był głęboko zaangażowany w obronę wolności.

Nawiązując do postaci błogosławionego Jana Beyzyma, posługującego trędowatym, papież przypomniał ofiarność ówczesnego polskiego społeczeństwa na podjęte przez niego dzieło.

Nawiązując do posługi miłosierdzia błogosławionego Jana Balickiego jako spowiednika Ojciec Święty zwrócił się do kapłanów i seminarzystów: *„Proszę was, bracia, nie zapominajcie, że na was, szafarzach Bożego Miłosierdzia, spoczywa wielka odpowiedzialność"*.

Błogosławioną siostrę Sancję Szymkowiak Jan Paweł II wskazał jako wzór dla zakonnic i osób konsekrowanych. *„Przyjmijcie za swój jej duchowy testament, który zawarła w jednym prostym zdaniu: „Jak się oddać Bogu, to oddać się na przepadłe"*.

Z Janem Pawłem II mszę św. koncelebrowało 13 kardynałów, ponad 150 biskupów i 400 kapłanów. Wśród osób niosących dary ofiarne była m.in. matka ks. Jerzego Popiełuszki. Komunię świętą roznosiło wśród wiernych 1500 kapłanów oraz prawie 700 diakonów i akolitów.

W tym dniu przed godziną 18.00 Jan Paweł II udał się z prywatną wizytą na Wawel. W katedrze papież udał się przed konfesję świętego Stanisława, by odmówić modlitwę brewiarzową. Po opuszczeniu katedry wawelskiej papież, pozdrawiany po drodze przez tysiące krakowian i pielgrzymów, udał się na cmentarz Rakowicki, by pomodlić się na grobie swych bliskich: rodziców i brata. Po drodze zatrzymał się na chwilę w pobliżu kościoła świętego Floriana, gdzie przed laty Jan Paweł II pracował jako wikariusz.

Poniedziałek, 19 sierpnia:

"Matko Najświętsza, Pani Kalwaryjska, wypraszaj także i mnie siły ciała i ducha, abym wypełnił do końca misję, którą mi zlecił Zmartwychwstały. Tobie oddaję wszystkie owoce mego życia i posługi; Tobie zawierzam losy Kościoła; Tobie polecam mój naród; Tobie ufam i Tobie raz jeszcze wyznaję: Totus Tuus, Maria! Totus Tuus" — mówił Jan Paweł II w homilii podczas mszy z okazji 400-lecia Sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej.

"Tutaj w 1979r. prosiłem, abyście się modlili za mnie za życia i po śmierci. Dziękuję. Nadal proszę, nie ustawajcie w tej modlitwie, za życia mojego i po śmierci" — powiedział papież w przemówieniu na koniec mszy.

Papież niespodziewanie zmienił program i z Kalwarii poleciał nad Wadowice i Tatry. Przed odlotem do Rzymu Jan Paweł II odwiedził jeszcze opactwo benedyktynów w Tyńcu i kamedułów na krakowskich Bielanach.

Pożegnanie na lotnisku

Z przemówienia pożegnalnego Ojca Świętego na lotnisku w Krakowie-Balicach:

"Ojczyzno moja kochana, Polsko, [...] Bóg Cię wywyższa i wyszczególnia, umiej być wdzięczna!„ (Dzienniczek, 1038). *Tymi słowami z Dzienniczka Faustyny pragnę Was pożegnać, drodzy bracia i siostry, moi rodacy!...*

Żegnając się z Polską, pragnę was wszystkich, drodzy rodacy, serdecznie pozdrowić. Tak wielu mnie oczekiwało, tak wielu pragnęło się ze mną spotkać. Nie wszystkim było to dane. Może następnym razem...

...Obejmuję spojrzeniem duszy całą Ojczyznę. Raduję się z osiągnięć, dobrych zamierzeń i twórczych inicjatyw. Z pewnym niepokojem mówiłem o trudnościach i kosztach przemian, które boleśnie obciążają najuboższych i najsłabszych, bezrobotnych, bezdomnych i tych, którym przychodzi żyć w coraz skromniejszych warunkach i w niepewności jutra. Odjeżdżając, te trudne sprawy Ojczyzny chcę polecić Bożej Opatrzności i zachęcić wszystkich odpowiedzialnych za stan państwa do troski o dobro Rzeczypospolitej i jej obywateli. Niech zapanuje duch miłosierdzia, bratniej solidarności, zgody i współpracy oraz autentycznej troski o dobro naszej Ojczyzny.

Gratuluję archidiecezji krakowskiej i całej Polsce nowej świątyni, którą dane mi było poświęcić. Jestem przekonany, że łagiewnickie sanktuarium będzie prawdziwą stolicą i prężnym ośrodkiem kultu Bożego Miłosierdzia. Niech światła padające z wieży łagiewnickiej świątyni, które przypominają promienie z obrazu Jezusa Miłosiernego, rzucają duchowy blask na całą Polskę: od Tatr do Bałtyku, od Bugu do Odry i na cały świat!"

W prasie

Niedzielna msza papieska była pewnie największym zgromadzeniem w historii Polski — podkreślali zgodnie wszystkie media. *"Na wiele sposobów usiłuje się zagłuszyć głos Boga w ludzkich sercach, a Jego samego uczynić "wielkim nieobecnym" w kulturze i społecznej świadomości narodów"* — cytuje słowa papieża "Rzeczpospolita". Dziennik "Życie" w relacjach z wizyty papieża podkreśla papieskie "Wołanie o miłosierdzie dla świata". *"Dzisiejszy świat potrzebuje miłosierdzia"* — mówił papież w Łagiewnikach. O potrzebie wyobraźni miłosierdzia pisze "Gazeta Wyborcza". *"Kiedy hałaśliwa propaganda liberalizmu wolności bez prawdy i odpowiedzialności nasila się również w naszym kraju, pasterze Kościoła nie mogą nie głosić jednej i niezawodnej filozofii wolności, jaką jest prawda krzyża Chrystusowego"* — dziennik cytuje słowa homilii papieża wygłoszonej na krakowskich Błoniach. "Trybuna" podkreśla wołanie papieża o pomoc człowiekowi. *"Trzeba spojrzenia miłości, aby dostrzec obok siebie brata, który wraz z utratą pracy, dachu nad głową, możliwości godnego utrzymania rodziny i wykształcenia dzieci doznaje poczucia opuszczenia, zagubienia i beznadziei"* — mówił papież. Podczas pełnego emocji pożegnania na lotnisku w Balicach widać było, że *"papież z wielkim trudem opuszcza umiłowany kraj i jak bardzo niepewny jest tego, że tam jeszcze powróci"* — pisze "New York Times".

Także dla "Washington Post" pielgrzymka była przede wszystkim *"nostalgiczną podróżą, podczas której osłabiony i starzejący się papież odwiedził dziesiątki miejsc, z którymi wiążą go wspomnienia"*.

Dla amerykańskich dzienników niezwykła jest atmosfera, która zapanowała w Polsce podczas pielgrzymki. Waszyngtońska gazeta barwnie opisuje entuzjazm tłumów, stojących na trasie papamobile i gorące przyjęcie, jakie papieskiemu helikopterowi zgotowali mieszkańcy Wadowic.

Wspominając o tysiącach Polaków witających papieża, "New York Times" pisze: *"Było ich tak wielu, że czasem zdawało się, że cały kraj zatrzymał się z powodu jednego człowieka"*.

Dziewiątą pielgrzymkę Jana Pawła II do kraju zabezpieczało ponad 30 tys. osób. Tym razem operacja o kryptonimie "Tiara II" była o tyle skomplikowana, że wizyta koncentrowała się na Krakowie. Zdaniem policjantów najtrudniejszym momentem pielgrzymki nie były jednak niespodziewane życzenia Papieża, ale zabezpieczenie mszy na Błoniach. Prawie 2,5 mln pielgrzymów musiało bezpiecznie dojść do swoich sektorów i bez problemu je opuścić.

Jak twierdzi policja, przestępczość w dniach obecności Ojca Świętego spadła w Małopolsce o połowę. Od piątku do poniedziałku funkcjonariusze interweniowali 939 razy (przeciętnie w ciągu doby w Krakowie odnotowuje się takich interwencji około 700).

W domu

Jan Paweł II jest już w swojej letniej rezydencji pod Rzymem. W poniedziałek wieczorem o godzinie 22.20 Boeing 737 należący do linii lotniczych LOT wylądował na lotnisku Ciampino. Stamtąd papież odjechał samochodem do Castel Gandolfo. Będzie tam odpoczywał do końca września.

Podczas audiencji generalnej w Castel Gandolfo Jan Paweł II podziękował Bogu za pielgrzymkę do Polski oraz Polakom za gorące przyjęcie. *„Żal było odjeżdżać"* — stwierdził papież - *"Razem z wami dziękuję Bogu, który jest bogaty w miłosierdzie za to, iż dane mi było po raz kolejny nawiedzić moją Ojczyznę, a w szczególności umiłowany Kraków i Kościół krakowski. Przebiegam dzisiaj wdzięczną myślą trzy zasadnicze etapy tej pielgrzymki. Najpierw sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach, główny motyw moich odwiedzin w Polsce, gdzie mogłem poświęcić nową świątynię i dokonać aktu zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu"* — powiedział Jan Paweł II. Następnie wymienił *„niezapomnianą Eucharystię na krakowskich Błoniach, która zgromadziła niezliczoną rzeszę rodaków. Była to wspaniała żywa ikona modlącego się Kościoła i jakże wymowne świadectwo wiary ludu Bożego w Polsce. Podczas tej Eucharystii dane mi było wynieść do chwały ołtarzy czterech nowych błogosławionych"*.

„Wizyta dotyczyła tylko jednej diecezji, ale symbolicznie ogarnąłem (podczas niej) całą Polskę, której życzę, aby kontynuowała wysiłki, mające na celu prawdziwy postęp społeczny, wiernie zachowując swą chrześcijańską tożsamość" — powiedział Jan Paweł II w katechezie po włosku, wyrażając raz jeszcze swoje podziękowania władzom państwowym, władzom Krakowa, episkopatowi, duchownym i *„wszystkim, którzy przygotowali to ważne wydarzenie w życiu Kościoła i uczestniczyli w nim z wiarą i oddaniem"*.

Przygotowała Tatiana ZALESKA

Losy przeplatane

Wspomnienia Edmunda Kolendy

Ciąg dalszy z nr. 33

Czas płynął powoli, a Niemcy robili swoje. Rozpoczęły się prześladowania Żydów. Powstało getto w Raduniu. Każdy Żyd powinien był nosić naszytą na ubraniu w okolicy serca żółtą łatę. Mogli się poruszać jedynie z pozwolenia Niemców. Rozstrzelano ich wiosną 1942r. Zginęło wtedy ponad 1000 osób.

Niemcy surowo karali kłamców i złodziei. Pewnego razu powiesili w Raduniu w dniu kiermaszu dwóch złodziei. Powieszeni zostali za pas, do góry brzuchem, dlatego jeszcze długo żyli. Niektórzy podchodzili i pluli, a inni mówili: *„Poczekajcie, niedługo was wszystkich powieszą i już nogami do góry, niech tylko pokonają Stalina. W Polsce już mordują Polaków. Trzeba niezwłocznie uciekać do lasu. Niemcy już mają zastrzyki, powodujące bezpłodność, a tych, co żyją, na razie wykorzystują jako siłę roboczą. Hitler wszystkich w Niemczech przekonał, że rasa aryjska jest najlepsza na świecie. Sowieci głosili komunizm, przyjaźń wszystkich narodów i jeden na wszystkich garnek, ale nie śmierć. Co robić? Dopóki co żyjemy nieźle i mamy nawet z czego robić bimber. Jest pod dostatkiem zboża i mięsa, ale co dalej?"*

Przy każdej nadarzającej się okazji urządzano "bale". Wesele trwało zwykle dwie doby u panny młodej i dwie u pana młodego. Później cały tydzień były poprawiny. Dość często podnoszono toast za przepicie Niemców i faszyzmu, a także za powrót władz polskich. O bolszewikach nawet nikt nie wspominał.

Gdzieś daleko szła wojna, a tu było cicho i spokojnie. Czas od czasu nadchodziły tylko wiadomości o zorganizowanej przez rząd, będący na uchodźstwie w Anglii, potężnej armii AK, której zadaniem było wyzwolenie terenów wschodnich. Latem 1942r. mieliśmy już możliwość poczytać gazetkę w języku polskim o działalności AK. W Lidzie oddział pod dowództwem "Chmury" wyzwolił wszystkich więźniów. Nocą często obserwowaliśmy łuny, to płonęły niemieckie magazyny i punkty obronne. W 1943r. zlikwidowano dość silny punkt niemiecki w Pogorodnie. Szkoda tylko, że przy tej akcji zniszczony został piękny stary zamek. Po tym wydarzeniu Niemcy stali się ostrożniejsi. Jeździli po wsiach tylko pod eskortą policji, ogrodzili drutem kolczastym swoje baraki, wykopali przejścia pomiędzy barakami.

Mój ojciec interesował się polityką i dowiadywał się z różnych źródeł o sytuacji na świecie, a szczególnie na froncie. Wiedzieliśmy już, że Niemcy wycofują się co raz szybciej. Panowało jakieś zacisze. W niedzielę ludzie chodzili do kościoła, a później urządzano zabawy, wieczorki muzyczne. Wszyscy się bawili, tańczyli, śpiewali piosenki, najczęściej polskie i nowe partyzanckie:

Czerwone jabłuszko rozkrojone na krzyż,
Czemu ty, Hitlerze, krzywo na nas patrzysz?
Churchil za wodą, Roosevelt za wodą,
Uciekaj, Hitlerze, bo cię pobodą.
Choć ty czołgi masz, samoloty masz,
Ale ty, Hitlerze, wojny nie wygrasz.
Czemu ty, Hitlerze, przy kanale stoisz?
Pewno oś ci pękła, czy Stalina boisz?
Churchil za wodą...... itd.

Pewnego razu w niedzielę rodzice pojechali furmanką na rynek do Lidy. W drodze powrotnej zostali zmuszeni przez policję do przewozu amunicji i innych rzeczy dla raduńskich Niemców. W lesie zatrzymali ich partyzanci, którzy wiedzieli dokładnie, co i kiedy będą przewozić. Zabrali wszystko, zostawiając dużo czasopism pt. "Katyń". Szczegółowo opisano w nim i przedstawiono zdjęcia całej zbrodni stalinowskiej. Przeczytaliśmy, że w lesie katyńskim zginęło 12 tys. polskich oficerów. Sprawę badała komisja z udziałem ks. kanonika Jasińskiego z Włoch. Zdjęcia w czasopiśmie przedstawiali las katyński, rozkopane mogiły, zwłoki polskich oficerów w mundurach, najczęściej z przestrzeloną od tyłu czaszką. Niektórzy z zawiązanymi oczami i związanymi drutem kolczastym rękami. To były straszne widoki. Na miejscu zbrodni posadzono las, ale Niemcy dowiedzieli się o tym od pewnego staruszka, który pasł tam bydło i był świadkiem wszystkich tych wydarzeń.

Zimą 1943r. Niemcy sprowadzili dużo rodzin sowieckich. Przymusowo osiedlali ich w rodzinach miejscowych, w których było miejsce. Zima ówczesna była bardzo mroźna i śnieżna, a ci ludzie byli lekko ubrani i obuci w łapcie. Słyszałem kiedyś od dziadka, że jest takie obuwie, ale widziałem je po raz pierwszy. Ludzie ci w większości byli chorzy na tyfus, z tego powodu wybuchła epidemia i zmarło bardzo dużo naszych ludzi, m.in. brat ojca Jan Kolendo.

Latem we wsi Sałtoniszki zabito dozorcę niemieckiego. Mieszkańcy zapłacili za tę zbrodnie straszną cenę. Wieś była zbombardowana i cała spłonęła. Niemcy w tym czasie prawie nigdzie nie wyjeżdżali, coraz to bardziej tylko zabezpieczali swoje pozycje. Wydawało się, że tam nawet mysz nie potrafi się przedostać. Ale akowcy zrównali to wszystko z ziemią za kilka godzin. Spalili żandarmerię, a niektórych żandarmów i związkowców zabrali do lasu, aby wymienić później na jeńców polskich. Zdobyli dużo broni i amunicji oraz radiostację niemieckiego lotnictwa.

Wymiana jeńców miała nastąpić w niedzielę. Byliśmy z matką w drodze do kościoła, kiedy wyprzedził nas akowiec z radzieckim karabinem maszynowym. Miał przeprowadzić pertraktacje z Niemcami. Na spotkanie mu wyszli 3 niemieccy oficerowie, podał im papier, pewnie z nazwiskami jeńców. Wymiana została odłożona na kilka dni. Po tej akcji nastąpił dość długi okres zacisza ze strony Niemców, chociaż ze Wschodu nacierali bolszewicy.

W Raduniu otwarto kilka sklepów prywatnych, gdzie można było kupić rzeczy niezbędne, które zresztą już dawno nauczyliśmy się robić samodzielnie. Teraz to już nie do uwierzenia, że większość rzeczy, które mięliśmy w domu: ubrania, naczynia itd. - były zrobionę własnoręcznie przez ludzi, którzy często nie umieli nawet czytać i pisać.

Rodzina Konstantego Kolendy, 1944r.

Partyzantów polskich można już było zobaczyć nawet w dzień. Pewnego letniego popołudnia zobaczyliśmy ich kilkaset, była to kawaleria w pięknych mundurach. Wchodząc do naszej wsi zaśpiewali "Legiony".

Wszyscy ich witali, klaskali, starsi płakali z radości i krzyczeli: *"Niech żyje Polska!"* Długo patrzyliśmy im w ślad, aż znikli za lasem. W sercu każdego z nas natomiast powstało uczucie trwogi, bo wyruszyli tam, skąd coraz głośniej było słychać odgłosy wybuchów i kanonady.

Nie chciało się wierzyć, że znowu powrócą tyrani i powtórzą się dzieje lat 1939-1941. Okres życia, w którym przyszło mi wzrastać, kształtował i hartował mojego ducha. Nie bacząc na faszyzm i komunizm oraz inne plagi na tej naszej ziemi ojczystej — dzielonej, odrzucanej i zagarnianej — staraliśmy się zachować oblicze ludzkie. Obudzono w nas najbardziej subtelne struny duszy, uwrażliwiło to nas na cudze bóle i nieszczęścia. Uczono mnie zawsze, że należy żyć po katolicku, zachowywać przykazania Boże i nie rzucić *"ziemi skąd nasz ród"* i zawsze być prawdziwym Polakiem. Nigdy mnie nie wabił lekki chleb, dobyty przy pomocy czerwonej książeczki, którą niektórzy nosili pod sercem, a robili to, czego nawet wilk nie zrobi. Nigdy nie służyłem szatanowi, nigdy nie należałem do komsomołu i partii komunistycznej, chociaż zajmowałem wysokie stanowiska i byłem oficerem w stanie spoczynku. Z lat dzieciństwa zachowałem wstręt do faszystów, jak również do komunistów.

Od Wschodu nadchodziła groza, a dookoła stały łany zbóż, zielone pachnące łąki i lasy — chciało się żyć, ale w duszy każdego człowieka gościła trwoga. Niemcy jeszcze nie odeszli i mogli narobić dużo biedy, bolszewicy byli jeszcze daleko. Tylko jechały bez przerwy na Zachód furmanki, to uciekali ci, którzy byli wierni Niemcom. Takie było lato 1944r.

Pewnego razu wczesnym rankiem najechało bardzo dużo Niemców. Przygotowywali się do ataku bolszewików, wszystkie ich pozycje były bardzo dobrze zamaskowane. Nagle ze strony Waszkiel oddano kilka strzałów, dowiedzieliśmy się później, że złapano Józefa Ejsmonta z Waszkiel, który skradł Niemcom karabin i schował się w bagnach. Okazało się później, że karabin był zepsuty. Niemcy wodzili tego chłopaka po wszystkich wsiach, chcieli dowiedzieć się skąd pochodzi i gdzie mieszka jego rodzina. Ale nie przyznali się do niego nawet we własnym domu, wiedzieli czym się to wszystko skończy. Rozstrzelano go później w Raduniu. Po południu artyleria zniszczyła most przez Dzitwę. Nie doczekali się jednak bolszewików, ponieważ atakowali w innym miejscu. Ludzie, obawiając się działań wojennych, uciekali do bagien. W domach zostali tylko ludzie starsi, żeby pilnować dobytku i paść trzodę chlewną. Nad bagnem powstał ogromny obóz, podobny do taboru cygańskiego, który nie miał końca. Dzięki Bogu, noc minęła spokojnie i jak wróciliśmy do wsi, zastaliśmy swoje domy na miejscu.

Nie kryliśmy radości z powodu, że front ominął naszą okolicę. Dziękowaliśmy Bogu, że ta "burza" minęła szczęśliwie. Bolszewicy przyszli tylko wieczorem i bardzo śpieszyli naprzód. Obawialiśmy się teraz drugiego szatana, bo nie wiedzieliśmy jeszcze, jaki będzie teraz stosunek bolszewików do ludności miejscowej. Każdego nurtowało pytanie: *"Kiedy rozpoczną się represje?"*

Lato 1944r. było przepełnione strachem i niepewnością o dzień jutrzejszy. Władzy miejscowej jeszcze nie było. Żołnierze rosyjscy chodzili grupami po 4-5 osób i zabierali młodych mężczyzn do wojska, a kobiet, których Niemcy przywieźli w swoim czasie do naszej okolicy, gwałcili. Były to przeważnie Rosjanki i Ukrainki.

Po jakimś czasie pojawiło się w Raduniu NKWD, policja i inne urzędy. Pierwszym czynem otworzono więzienie, gdzie przetrzymywano i męczono żołnierzy AK. Wyszukiwali sołtysów, ochotników, osadników, bogatych gospodarzy i inteligencję. Wywozili do Rosji na 10-15 lat, a ich mienie likwidowali. Trzeba było przecież zapewnić mieszkania i środki do życia "gołym" urzędnikom, którzy "nalecieli jak muchy do miodu".

Za czasu okupacji niemieckiej Rosjanie mówili o swej lojalności w stosunku do Polaków. Rozprowadzano ulotki, z których treści wynikało, że mamy jednego wroga i musimy wspólnie z nim walczyć. Ale całą prawdę o tej wspólnej walce pokazała akcja "Ostra Brama". Walczyli rzeczywiście razem, ale później zapłacili uwięzieniem, krwią i śmiercią, byli traktowani jak bandyci. Mało komu udało się ujść z niewoli bolszewickiej. Niektórzy mieli nadzieję na Anglię i Amerykę i chowali się po lasach, walcząc z bolszewikami z ukrycia. Dlatego złapanych strasznie katowali: łamali koście, odrywali paznokcie, wbijali igły pod paznokcie, łamali palce i podpalali świecą. Chcieli się dowiedzieć gdzie są "Ryś" czy "Wilk" - byli dowódcy AK. Siedziba NKWD mieściła się naprzeciwko więzienia, więc często przechodząc obok, można było słyszeć jęki więźniów, a nawet zobaczyć, jak prowadzili pod ręce lub nieśli skatowanych z jednego budynku do drugiego.

Komuniści nie tylko nie wstydzili się swej zbrodni, a nawet chlubili się nią. Pokazywali wszystkim swój zwierzęcy układ życia. Wystawili nawet na placu w Raduniu dla rozpoznania kilka ciał z poderżniętymi gardłami. Byli to żołnierze AK. Bolszewicy chcieli w taki sposób dowiedzieć się, kim są i skąd pochodzą, prowadzono za ciałami stałą ukrytą obserwację. Sowieci strasznie się bali akowców, ponieważ byli niezwyciężeni, niezłomni duchem i niepokonani. Nie mogli ich złapać, nikt nie chciał ich wydać, ponieważ dopóki byli, w każdym polskim sercu była nadzieja na obalenie bolszewików.

Ale szatan nie spał i po jakimś czasie dotarły do nas słuchy, że w okolicach Zabłocia pojawiły się nowe oddziały "zielonych" partyzantów. Byli bardzo dobrze uzbrojeni. Niektórzy z nich mieli mundury rosyjskie, niektórzy byli ubrani po cywilnemu. Rozmawiali przeważnie po rosyjsku. Był z nimi pop z długą czarną brodą i krzyżem. Głosili, że mamy wspólnego wroga — komunistów, a wiara nasza w 95 proc. jest wspólna. Mówili, że Rosja znowu powinna być carska, a granica z Polską tak jak przed wojną powinna przebiegać k. Stołpców. *"To wszystko się stanie z pomocą Bożą i nas z wami* — mówili - *niedługo nadejdzie pomoc z Anglii i Ameryki. Musimy teraz połączyć się i wspólnie walczyć pod jednym dowództwem."*

Po tych słowach miejscowi długo bili brawa i oferowali pomoc. Wiadomości te rozchodziły się bardzo szybko. W naszej bagnistej i leśnej okolicy działało dużo oddziałów AK, z którymi miały za zadanie połączyć się "zieloni", żeby później je zlikwidować. Prowadzono długie pertraktacje na temat zjednoczenia. Akowcy uwierzyli i przyjęli "wilka do stada", wkrótce znaleźli się na placu w Raduniu z poderżniętymi gardłami. Nie było oczywiście przypadkiem, że po tej strasznej zbrodni słuch po "zielonych" zaginął i nikt ich więcej nigdzie nie spotkał. Bolszewicy teraz dokładnie wiedzieli, kogo i gdzie aresztować. Mój ojciec zawsze mówił, że gęś dla świni nie jest kolegą, a bolszewik czy Niemiec - dla Polaka. Patrząc na tę krwawą nieludzką "wystawę" w Raduniu, niektórzy po cichu mówili: *"Jak tylko takich zbrodniarzy ziemia nosi, nawet za Niemców nie było takiego okrucieństwa. To na pewno wampiry, którzy krew wypili, a zwłoki wyrzucili na plac."* Nikt nie płakał załamując ręce, jak mieli nadzieję zbrodniarze. Już wszyscy byli nauczeni.

Szedł rok za rokiem. Bolszewicy coraz bardziej znęcali się nad ludnością, która stawała się coraz biedniejsza od niepomiernych podatków i głodowała każdej wiosny. Brakowało chleba, jedliśmy tylko ziemniaki i zacierkę żytnią. Taki był sowiecki raj. Kto nie mógł spłacić podatków, powinien był zapisać się do kołchozu, ale ludzie wybierali głód, a nawet śmierć, od takiej hańby.

Ludzie wciąż nie tracili nadziei na zmianę władzy, a bolszewicy z tego powodu jeszcze bardziej znęcali się nad tymi *"wrogami sowieckoj własti"*. Nie mogli znieść widoku pięknie ubranych ludzi, zmierzających do kościoła w Raduniu. Wydawało się im, że to wszystko burżuje, chcieli zrobić tak, jak było w Rosji, gdzie ich "gołe" rodziny bały się nawet pokazać ludziom w niedzielę lub święta. Jedna kurtka na wacie i do pracy, i na wesele, w lecie i w zimę. Wściekłość bolszewików wzrastała z każdym rokiem, ponieważ nie mogli wypełnić rozporządzeń z góry. Za niewykonanie planu, niezapłacenie podatku zabierali u matki z 5 dzieci ostatnią krowę i maszynę do szycia, dzięki którym utrzymywała się rodzina. Trzeba było oddać wszystko: zboże, siano, tytoń, mięso, mleko, masło, wełnę i jajka (każda kura musiała znosić 5 jajek na dobę, żeby wykonać plan komunizmu). Oprócz tego każdy gospodarz miał zapłacić podatek od wszystkiego co posiadał: inwentarzu i nieruchomości. Takie było życie w sowieckim raju, gdzie za jedno słowo można było na kilka lat wylądować w łagrze.

Żył w Straczunach bardzo pracowity i zdolny do każdej roboty człowiek, Władysław Walukiewicz. Pracował dniem i nocą, miał wszystkiego pod dostatkiem, więc zaliczono go do wrogów narodu sowieckiego i skazano na 10 lat łagrów. Przyszli i zabrali go, śmiejąc się: *"Ty, gospodarzu, za dużo pracujesz i powinieneś trochę odpocząć."*

Dzisiejszy człowiek może nie uwierzyć, że tak było naprawdę, ale w rzeczywistości było jeszcze gorzej. Nie da się położyć na papier całego bólu i niesprawiedliwości.

Zimą też nie mieliśmy spokoju. Każdy gospodarz musiał wykonać plan przygotowania i przywiezienia drewna z lasu odległego o ponad 100 km (z rejonu werenowskiego do Grodna). Wyjeżdżali z domu na cały tydzień, a nawet na dwa.

Jeżeli ktoś zapłacił wszystkie podatki, obkładano go nowymi, jeszcze większymi lub *"rozkułaczano"*, wywożono na Syberię. Tak to właśnie oduczano ludzi pracować. To było dokładnie planowane niszczenie narodu.

cdn.

Edmund KOLENDO

Stażystki z Lublina

Studiujemy na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Przed każdą z nas został już tylko rok nauki. Przyjechałyśmy do redakcji Głosu znad Niemna w celu odbycia praktyk dziennikarskich. Grodno i cała Białoruś są mało znane w Polsce. Wyjazd do miasta Orzeszkowej stał się dla nas wielkim wyzwaniem, a współpraca z GŁOSEM- możliwością zdobycia szlifów dziennikarskich. Szkoda tylko, że nasz staż został obliczony na 14 dni.

© J. WANIUKIEWICZ

Koleżanki z Lublina (w kółku) oraz pracownicy **Głosu**

Renata ŁUĆ V rok, Filologia Polska UMCS w Lublinie(specjalizacja redaktorsko — medialna)

- Na dzień wyjazdu do Grodna czekałam z niecierpliwością. O mieście, Białorusi niewiele słyszałam, dlatego też traktowałam tę podróż jako wielką, odkrywczą przygodę. Chyba w każdym człowieku opuszczającym granice swojego kraju, budzi się „łaknienie" poznawania. Z taką też nadzieją i ja wyruszałam z Lublina. I nie zawiodłam się...

Grodno jest pełne romantycznego uroku. Zbiegają się tu kultury, tradycje tworzące niepowtarzalną atmosferę. Te dwa tygodnie pozwoliły mi jedynie „zasmakować" czaru ulic, skwerów, parków. W przeciwieństwie do „krzykliwego" Lublina, nadniemeńskie miasto wywoływało wrażenie spokoju, bezpieczeństwa, melancholii. Nawet w rozmowach z mieszkańcami (Polakami, bądź Białorusinami) dało się odczuć wyjątkowość tego miejsca. Zwiedzane (w międzyczasie) zabytki, przypominały o zmiennej, burzliwej przeszłości. Często, brodząc w wodzie Niemna, z rozrzewnieniem wspominałam historię Justyny i Jana z Bohatyrowicz. Kiedy przechadzałam się „ozłoconymi" słońcem ulicami Starego Miasta, „towarzyszył" mi nastrój Mickiewicza, Orzeszkowej. Jednak, w chwili wejścia na przejście dla pieszych, czar pryskał. W miejsce zadumy wkradał się lęk, niepewność, czy zdążę przejść cało na drugą stronę. Zagrożenie pojawiało się wraz z kierowcami, dla których nie istnieją ani pasy, ani światła, a pieszy nie stanowi żadnej przeszkody. Ale nie to jest najważniejsze.

Miłą niespodzianką było ciepłe, życzliwe przyjęcie w redakcji **Głosu**. Współpraca z osobami „ krzewiącymi" polski język i kulturę, budziła we mnie zainteresowanie i podziw. Szacunek wzrastał, gdy dowiadywałam się coraz więcej o sytuacji polskiej prasy, szkoły, Polakach na Białorusi. U nas w kraju, problemy z jakimi borykają się tutejsi Polacy, są mało znane. Dlatego też wysoko cenię sobie możliwość pracy w redakcji. Wraz z poznaniem kulis warsztatu dziennikarskiego, zyskałam dodatkowo bezcenną wiedzę o wartościach, ideach, którymi kierują się tutejsi ludzie.

Składam słowa podziękowania, poznanym tutaj OSOBOM, którym zawdzięczam miłe chwile i mnóstwo niezapomnianych wspomnień.

Lucyna KOWALCZYK V rok Filologii Polskiej UMCS w Lublin (specj. redaktorsko — medialna)

— Najczęściej powracającą myślą w drodze na Białoruś było, by wreszcie dojechać do Grodna. Bardzo chciałam poznać miasto, ludzi, pracę w redakcji. Teraz, gdy mój pobyt tutaj dobiega końca, mogę powiedzieć, że plany te zrealizowałam w stu procentach.

Po pierwsze — zobaczyłam Grodno, zaznajomiłam się z jego mieszkańcami, historią, kulturą.

Muszę przyznać, że miejsce to bardzo mnie zauroczyło. Sprawiła to nie tyle jego niezwykłość, ile „swojskość". Nie czuję się tutaj obco, mimo że jestem w kraju, którego do tej pory nie odwiedzałam. Od samego początku miałam wrażenie, jakbym wracała do czegoś znajomego. To uczucie trwa cały czas. Wciąż wydaje mi się, że jestem wśród dobrych znajomych, a nie osób, które poznałam, zaledwie, kilkanaście dni temu. Myślę, że wynika to z niezwykle przyjaznego przyjęcia, z jakim spotkałam się zaraz po przyjeździe i w czasie pobytu oraz z samej atmosfery Grodna (mnóstwo śladów polskości).

Samo miasto jest piękne (pomijając „blokowiska"), ma ciekawą historię. Można się w nim zakochać. W czasie wolnym podziwiałam jego zabytki, stare kościoły, XII- wieczne cerkwie, muzea, parki — słowem, wszystko, co można było zobaczyć. Wielkie zainteresowanie, jako studentki filologii polskiej, wzbudziło we mnie muzeum Elizy Orzeszkowej, mieszczące się na ulicy jej imienia. Byłam też w Nowogródku — miasteczku Adama Mickiewicza. Starałam się wykorzystać ten czas, by jak najwięcej dowiedzieć się nie tylko o mieście, ale też o ludziach tu żyjących. Dzisiaj mogę już stwierdzić, ze są mili i serdeczni.

Jednak, mimo tych atrakcji, najwięcej emocji wywoływała we mnie praca w redakcji **Głosu**. Nigdy wcześniej nie miałam okazji przyjrzenia się z bliska pracy dziennikarzy prasowych, więc stanowiło to dla mnie nie lada przeżycie. Przyjechałam tutaj, by zdobyć nowe umiejętności i tak się stało. W redakcji panuje serdeczna atmosfera. Ludzie są otwarci na nowe pomysły, chętni do pomocy. To wszystko tylko zachęca do pracy w mediach.

Mam nadzieję, że mój pobyt tu nie był pierwszym i ostatnim, że jeszcze tu wrócę.

Bardzo dziękuję całej redakcji **Głosu** za 14 dni wspólnej pracy, która przebiegała w przyjaznej, ciepłej atmosferze.

Ewelina BIAŁKO V rok, Filologia SłowiańskaUMCS w Lublinie, (specj. redaktorsko-medialna)

— Staż w redakcji **Głosu**, to kolejny krok w realizacji moich marzeń. Chcę zdobywać nowe doświadczenia i być dobrym dziennikarzem. Zawsze interesowało mnie wszystko, co dotyczyło krajów postsowieckich oraz losów Polaków na tych terenach. Gdy tylko pojawiła się możliwość stażu na Białorusi, zgłosiłam się od razu. Mimo wielkiego entuzjazmu, nie bez obaw wyruszyłam do Grodna. Ciekawa byłam, jak wygląda miasto, redakcja, jacy są tu ludzie.

Gdy wjeżdżaliśmy do miasta, wydało mi się ono małe i nieciekawe. Zdanie zmieniłam, gdy przejechaliśmy na drugą stronę Niemna. Widok pięknych, potężnych budowli, zadbanych parków i skwerów, zabytkowych cerkwi, kościołów, wywarł na mnie ogromne wrażenie. Jest tu wiele ciekawych zabytków na przykład: Kościół Farny, Dom-muzeum Elizy Orzeszkowej, Cerkiew Borysoglebska z XII wieku.

Niemen — jest piękny i urzekający. Patrząc na jego powolny bieg, zapomina się o zgiełku dnia codziennego, człowiek może zatopić się w głębinie swoich myśli, odpocząć. Nad wodą czas płynie jakby wolniej. Bardzo przyjemnie było zmoczyć stopy w ciepłej wodzie Niemna.

Redakcja **Głosu**... przyjęła nas bardzo serdecznie. Dobrze pracowało się w tak zgranym, młodym duchem i ciałem, zespole. W Redakcji zawsze panuje przyjacielska i życzliwa atmosfera.

Praca dostarczała mi wiele radości i satysfakcji. Poznałam ciekawe osoby, uczestniczyłam w wielu interesujących spotkaniach, brałam udział w obchodach 60. rocznicy mordu inteligencji polskiej w Nowogródku. Pierwszego dnia po przyjeździe zostałyśmy zaproszone na Mistrzostwa Związku Polaków w Piłce Nożnej. Kibicowałam wszystkim drużynom. Przyjemnie było popatrzeć na zdrową rywalizację zespołów. Nie tylko piłkarze strzelali gole. W trakcie przerwy między meczami, wraz z redakcyjnymi koleżankami, rozegrałyśmy własne mistrzostwa — w strzelaniu goli. Na bramce stanął sam główny sędzia mistrzostw — Kazimierz Znajdziński. Nie chwaląc się strzeliłam jednego gola. W ciągu tych dwóch tygodni zdążyłam poznać miasto na tyle, aby móc samodzielnie się po nim poruszać. Ze smutkiem opuszczam Grodno. Mam jednak nadzieję, że miasto jeszcze nie raz mnie zobaczy, a ja je. Na redakcyjnym poddaszu pozostała mała cząstka mnie. Dziękuję całemu gronu redakcyjnemu za cenne rady, wskazówki oraz dobre serce. Jesteście wspaniali! Mam nadzieję, że nasze kontakty nie urwą się.

Składamy serdeczne podziękowania całej redakcji czele z redaktorami Tatianą Zaleską i Andrzejem Dubikowskim, za przyjazną atmosferę pracy i umożliwienie zdobycia doświadczenia dziennikarskiego. Wasze oddanie sprawie wzbudza ogromny szacunek.

Chylimy czoła Związkowi Polaków na BiałorusiI. Słowa szacunku kierujemy w stronę prezesa ZPB — Tadeusza Kruczkowskiego

Dziękujemy Dymitrowi Korolowi za poświęcony nam czas. Dzięki Pana cennym informacjom Grodno odkryło przed nami swoje piękne oblicze.

PYTANIE-ODPOWIEDŹ

Słyszałem, że na Białostocczyźnie planowano budownictwo potężnego nadajnika radiowego, który umożliwiałby lepszy odbiór i większy zasięg polskich stacji radiowych. Czy został on wybudowany? Czy polepszył się w związku z tym odbiór stacji radiowych?
Mikołaj Wolczyk, Zinowicze, rejon prużański

Rzeczywiście istniały plany budownictwa w Białymstoku mocnego nadajnika radiowego, który umożliwiałby bardziej jakościowy odbiór polskich programów radiowych, w tym nadającego z Polski w języku białoruskim Radio Racja. Aktywizacja działań w tym kierunku przypadła na początek 2001r., czyli przed wyborami prezydenckimi. Pewnie dlatego strona białoruska bardzo się sprzeciwiała temu projektowi. To był jeden z powodów tego, że do budowy nie doszło. Teraz żadnych planów powiększenia obszaru albo jakości nadawania polskich programów radiowych nie przewiduje się.

Jakie dokumenty potrzebne są do wyjazdu dzieci do Polski?
Natalia R. Grodno

Do przekroczenia granicy przez osoby nieletnie oprócz paszportu i wizy lub vaucheru niezbędna jest notarialnie potwierdzona zgoda rodziców na wyjazd dziecka za granicę. Taki dokument można wyrobić w każdym urzedzie notarialnym.

Swoje pytania czytelnicy Głosu mogą nadsyłać listownie pod adresem redakcji lub telefonować pod numer tel. 723169.

Rubrykę prowadzi Andrzej ODLANICKI

SPORT

Kolejne puchary

Piłkarze KS „Batory" (na zdj.) zdobyli kolejne dwa puchary — w Grodnie i w Sokółce.

8 sierpnia br. drużyna „Chemik-Batory" w finale o puchar Mistrzostw Obwodu Grodzieńskiego spotykała się z piłkarzami „Biełkarda". Gra była bardzo napiętą i nieprzewidywalna. Tylko dzięki mistrzostwu „Chemik-Batory" zwyciężył z wynikiem 1:0. Jedynego gola strzelił napastnik Piotr Władimirski. Po nieobronionej bramce przeciwnik podniósł tempo i kilka razy mógł wyrównać wynik, ale wspaniale bronił swojej bramki Sergiusz Parfionczyk.

W dniach 16-18 sierpnia br. piłkarska drużyna KS „Batory" była goszczona w Sokółce, gdzie wzięła udział w Międzynarodowym Turnieju o Puchar Starosty Sokółki z okazji Święta Wojska Polskiego. Wśród 4 drużyn: „Eurocentr" Suchowola, „Janowszczyzna" Sokółka, „Sokół-II" Sokółka, „Batory" Grodno — grodnianie byli najlepsi. W pułfinałach nasi piłkarze pokonali 4: 0 drużynę „Sokół", a piłkarze „Janowszczyzny" — 6:5 „Eurocentr". Finał z „Janowszczyzną" się rozwiązał z liczbą 4:0 na korzyść batorowiczów. Dobrze zagrała cała drużyna, ale naprawdę uratowali bramkę obrońca Aleksander Mikołuta, który nie tylko się bronił, ale zdobył dwie bramki, oraz bramkarz Sergiusz Parfionczyk. Można odznaczyć także dobra grę Mikołaja Chaleckiego, Walerego Gresia, Dymitra Kowgana i Włodzimierza Trusia. Puchar i nagrody turnieju ufundował Starosta Sokólski Franciszek Budrowski.

Kazimierz ZNAJDZIŃSKI

PS. Drużyna KS „Batory" składa serdeczne podziękowania dyrektorowi Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sokółce Mieczysławowi Baszko za ciepłe przyjęcie i dobre warunki podczas przeprowadzenia turnieju.

FOTO W **Głosie**

Grupa dzieci z Lidy na odpoczynku w Strzegowie z nauczycielką Swietlaną Siagło.

Gratulacje

Z okazji urodzin
Stanisławowi ROGOCEWICZOWI
i **Władysławowi UCHNALEWICZOWI**
moc najserdeczniejszych życzeń: zdrowia, radości, wiele łask Bożych. Niech ten wiersz będzie wyrazem naszej wdzięczności, że jesteście z nami, i naszej pamięci o Was.

Stu lat w radości
i zdrowiu
Niech towarzyszy
Wam szczęście,
Wasz bagaż życiowy
- mądrość
Przykładem dla innych
niech będzie

koleżanka Weronika

Z okazji jubileuszu 70. rocznicy urodzin
Marii TARASZCYN
moc najserdeczniejszych życzeń: dużo zdrowia, pogody ducha, radosnych dni, długich i szczęśliwych lat życia oraz opieki Matki Najświętszej składają
koleżanki i koledzy ze Stowarzyszenia Polaków Ofiar Represji Politycznych przy ZPB w Grodnie

Z okazji urodzin
troskliwej mamie,
oddanej babci
Alfredzie PREDKO
najserdeczniejsze życzenia: dobrego zdrowia na długie lata, pogody ducha, wszelkich łask Bożych i opieki Matki Najświętszej składają
córka i synowie z rodzinami

Z okazji Dnia Wojska Polskiego
wszystkim kombatantom, żołnierzom, którzy walczyli o wolność i niepodległość Ojczyzny
moc najserdeczniejszych życzeń: pogody ducha, dobrego zdrowia, pomyślności i łaski Bożej składają
ZG ZPB, prezes Stowarzyszenia Polskich Kombatantów, prezes Stowarzyszenia Polaków Ofiar Represji Politycznych oraz redakcja Głosu

POLSKA SZKOŁA SPOŁECZNA ZWIĄZKU POLAKÓW w GRODNIE
Ogłasza rekrutację uczniów 7-11 klas na rok szkolny 2002/2003

Zajęcia odbywają się w grupach 10-15 osobowych w budynku Polskiej Szkoły w Grodnie (ul. Kurczatowa 43) w godzinach popołudniowych oraz w dni wolne.

Program przewiduje zajęcia z gramatyki języka polskiego, literatury, historii Polski oraz zajęcia fakultatywne z geografii i matematyki. W ciągu 6 lat istnienia, w szkole utrwaliły się pewne tradycje. Dobre wykształcenie i bogate doświadczenie nauczycieli gwarantują wysoki poziom nauczania. Wielu absolwentów szkoły obecnie studiuje w Polsce. Co roku uczniowie Szkoły Społecznej wyjeżdżają na wycieczki i obozy do najpiękniejszych miejscowości Polski.

Jeśli chcesz poznać nowych przyjaciół, dowiedzieć się wiele ciekawych rzeczy o Polsce i nie tylko, przyjdź do nas!!!
Polska Szkoła Społeczna czeka na Ciebie!
Podania są przyjmowane do 30 sierpnia 2002r. w Dziale Oświaty ZPB
(ul. Dzierżyńskiego 32, tel. 73-81-50 lub 72-00-62)

DANIA TYGODNIA

Jagodzianki

30 dag jagód, 4 łyżki cukru

Ciasto (składniki)
50 dag mąki pszennej, 1 szklanka mleka, 2 łyżki cukru, 4 łyżki rozpuszczonego masła, 1 jajko, 4 dag drożdży, szczypta soli

do posypania: cukier puder

Mąkę przesiać do miski. Drożdże wymieszać z letnim mlekiem i cukrem, po wyrośnięciu wlać do mąki. Dodać resztę składników, wyrobic ciasto, przykryc ściereczką i pozostawić na 30 min. Jagody opłukać i wymieszać z cukrem. Ciasto podzielić na 16 części, nadziać jafodami i uformować podłużne bułeczki. Odstawić na 20 min do wyrośnięcia. Piec 15-20 min w piekarniku nagrzanym do 180 °C. Przed podaniem posypać cukrem pudrem.

Redakcja tygodnika "Głos znad Niemna" zatrudni korektora.

Wymagania:
ukończone studia polonistyczne, doskonała znajomość języka polskiego, podstawy obsługi komputera.
Zgłoszenia kierować pod adresem:
ul. Dzierżyńskiego 32, Grodno 230023
tel. (0152) 72-31-69

Różne

Poszukuję do wynajęcia 1-pokojowe mieszkanie (bez mebli i telefonu)
tel.72-31-69 od 9.00 do 17.00 Helena

KARTKI Z KALENDARZA

26.08.1956 - Zmarł wybitny współczesny poeta Jan Lechoń.
27.08.1764 - Na polu elekcyjnym pod Warszawą niewielka grupa szlachty, zgodnie z wolą carowej Katarzyny II, wybrała królem Stanisława Augusta Poniatowskiego.
27.08.1914 - Formalne powołanie Legionów Polskich.
31.08.1980 - Parafowanie porozumienia pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym w Gdańsku a stroną rządową. Uznanie "Solidarności" jako niezależnego i samodzielnego związku zawodowego (oficjalna rejestracja w październiku tegoż roku).
01.09.1939 — Napad Niemiec hitlerowskich na Polskę.

Czy pamiętasz, że...

26 sierpnia - *Natalii, Zefiryny*
27 sierpnia - *Moniki, Cezarego*
28 sierpnia - *Augustyna, Aleksandra*
29 sierpnia - *Sabiny, Jana*
30 sierpnia - *Feliksa, Michała*
31 sierpnia - *Rajmunda, Bohdana*
1 września - *Bronisławy, Idziega*

Cennik
życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków — liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/ lin;	320 rub/ lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/ lin;	420 rub/ lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/ lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/ lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/ lin;	480 rub/ lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x 30 mm 2500 rub
Numer konta Biełinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Redakcja **Głosu znad Niemna** uprzejmie prosi autorów, którzy nadsyłają swoje materiały pod adresem redakcji, o podanie swoich danych (nazwisko, imię, imię ojca, adres zamieszkania) oraz danych paszportowych w celu naliczania honorariów.

Podziękowania

Oddział ZPB w Słonimiu serdecznie dziękuje po. Konsula Generalnego RP w Grodnie **Renisławowi WALTEROWI** za pomoc w sfinansowaniu i zorganizowaniu uroczystej imprezy poświęcenia memoriału żołnierzy Wojska Polskiego w Słonimiu
w imieniu całego oddziału ZPB w Słonimiu prezes Leonarda Rewkowska

******.

Serdeczne podziękowanie **Oddziałowi ZPB w Słonimiu**, szczególnie jego prezes **Leonardzie REWKOWSKIEJ**, za zorganizowanie i przeprowadzenie święta poświęcenia Cmentarza Wojskowego, na którym spoczywają żołnierze polegli w latach 1919-1920. Dziękujemy za troskę i aktywny udział w renowacji cmentarza. Życzymy dużo zdrowia, wielkiego uznania i kolejnych twórczych lat w działalności na rzecz odrodzenia polskości na naszych terenach.

Wyrażamy również podziękowania **ks. bp. Antoniemu DZIEMIANCE** za celebracje mszy św. na cmentarzu, licznym gościom z Polski, Grodna i innych miast Białorusi, kombatantom, akowcom, harcerzom z Rosi, przedstawicielom władz miejskich, którzy przybyli, aby złożyć wieńce i kwiaty, zapalić znicze i chwilą ciszy uczcić pamięć poległych za Ojczyznę. Niech Bóg wynagrodzi wszystkim, kto udzielił tak bogatej duchowo, fizycznie i finansowo pomocy w renowacji cmentarza
w imieniu uczestników tego święta Wanda Charko

******.

Grupa lekarzy ze Szczuczyna składa serdeczne podziękowanie za umożliwienie odbycia stażu lekarskiego w Samodzielnym Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Siedlcach następującym osobom:
- Dyrektor Samodzielnego Szpitala Wojewódzkiego **Dorocie GAŁCZYŃSKIEJ-ZYCH,**
-Dyrektorowi Siedleckiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" **Jackowi GRABIŃSKIEMU**,
Dyrektorowi Szczuczyńskiego Domu Polskiego **Wiktorowi BOGDANOWI**
Anna SYLWANOWICZ, Franciszek ZARUBA oraz Henryk DZIESZKIEWICZ

.Serdeczne podziękowania Siedleckiemu Oddziałowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" i szczególnie jego dyrektorowi **Jackowi GRABIŃSKIEMU** za zaproszenie dzieci ze Szczuczyna na kolonie wypoczynkowo-integracyjne w Borkach Wyrkach, za dobrą organizację pobytu i za bardzo miły wypoczynek. Organizatorom serdecznie życzymy uznania i kolejnych twórczych lat
w imieniu dzieci, rodziców oraz dyrekcji Domu Polskiego w Szczuczynie Siergiej Misiewicz, Anna Magek oraz Helena Aponczyk

******.

Serdeczne podziękowania **Fundacji na Rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny w Białymstoku** i szczególnie jej prezesowi **Piotrowi JANKOWSKIEMU** oraz kierownikowi kolonii **Rafałowi CIERNIAKOWI** za zaproszenie dzieci ze Szczuczyna na kolonie w Żytkiejnach, dobrą organizację pobytu i wspaniały wypoczynek. Życzymy dużo zdrowia i wielkiego uznania
w imieniu dzieci i rodziców dyrektor Domu Polskiego w Szczuczynie Wiktor Bogdan

******.

Składamy serdeczne podziękowania **Oddziałowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w Warszawie, Działu Oświaty Związku Polaków na Białorusi** i osobiście **Renacie DZIEMIAŃCZUK** za tak wspaniałe zorganizowany pobyt dzieci na koloniach w Bukowie Tatrzańskiej
wdzięczni dzieci i rodzice z Ostrowca

******.

Katolicy z Brześcia serdecznie dziękują **wszystkim organizatorom pielgrzymki do Krakowa** na spotkanie z Ojcem Św.

Szczególnie dziękujemy **s. Marcelinie**, **s. Witalii** z parafii Podwyższenia Krzyża Św. w Brześciu za cierpliwość dla nas wszystkich oraz za przewodnictwo w modlitwie. Również dziękujemy panu Jozefowi z Białej Podlaskiej za troskę okazaną brzeskim pielgrzymom. Niech dobry Bóg wynagrodzi Wam za okazane dobro.

Uśmiechnij się
Anegdoty z czasów Orzeszkowej

Myślące miny
Nigdzie nie można spotkać tak myślących min, jak w restauracji, przy odczytaniu jadłospisu.

Małżonkowie, którym można pozazdrościć
Adam i Ewa... ponieważ nie mieli teściowej.

W dwudziestym roku życia
W dwudziestym roku życia panny pytają: *Jaki on jest?*
W trzydziestym: *Czym on jest?*
W czterdziestym: *Gdzie on jest?*

Jak idzie interes
- Jakże tam idzie interes?
- Świetnie, jak nigdy.
- A czym się pan trudni?
- Dostarczam postronki do Cytadeli.

Zmiana pisowni
- Tatusiu, czy rząd pisze się przez „rz" czy przez „ż"
- Obecnie przez „ż", bo umie tylko żądać, a nie umie rządzić.

Uproszczona procedura
- Czy do badania uwięzionych potrzebny jest spryt?
- Nie, panie, sękaty drąg.

Nadesłała Teresa JARMOŁOWICZ

Matrymonialne

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poślubią panie.
Zgłoszenia: dane personalne + fotografia pod adresem:
"Carina", 94-060 Łódź 10, Box 22, Polska, tel. (1048)-42-687-08-10

ZADZWOŃ
Drobne ogłoszenia w Głosie od mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu

066.

Kalendarz księżycowy ogrodnika na wrzesień 2002 roku

Nazwa roślin i rodzaje prac	Dni sprzyjające
Zieleń (szpinat, pietruszka, sałatka, szczaw, seler, koper)	**10-12, 14, 19, 20, 26**
Rzodkiewka	**24-26**
Chrzan, czosnek	**24-26**
Poziomki	**10-12, 14, 19, 20, 29**
Róże	**9, 10, 14, 15**
Kwiaty (lilie, hiacynty, tulipany, piwonie, narcysy)	**9, 10-14, 19, 20, 26**
Drzewa (owocowe)	**29**
- grusza, jabłoń, pestkowe	**9**
Krzaki (malina, agrest, porzeczka)	**9, 10-12, 14**
Zbiór roslin korzeniowych	**1, 21-23, 27, 28**
DNI NIEKORZYSTNE DLA SIEWU I SADZENIA	**6-9, 15-19, 21, 22, 22, 30**

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

GŁOS
Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-0075
e-mail: glosznadniemna@mail. grodno. by glosznadniemna@yahoo. com
Internet: http: //glos-znad-niemna. virtualave. net
Redaktor naczelny: Andrzej Dubikowski
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Halina Ejsmont, Ryszard Karaczun, Andrzej Poczobut, Iness Todryk (redaktor wydania)
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz

Korekta: Helena Bohdan
Obsługa komputerowa: Jolita Ońiśko
Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 942 BYB, w sprzedaży w kioskach — 180 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 2754 Наклад 5900 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 22.08.2002 у 15.00
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

Bądźmy w kontakcie
Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.
tel. (0152) 72-31-69